

Nieuwsbrief

SEPTEMBER

2018

9

..+..
Neutr - On

Onafhankelijke VAKBOND

ECONOMIE

- ♦ Landen kreunen onder schulden
- ♦ Grote bedrijven halen geld weg
- ♦ Turkse Lira in vrije val
- ♦ Brexit wordt problematisch
- ♦ Griekenland schuldenvrij...?

ONDERWIJS

- ♦ Wijzigingen wetgeving
- ♦ Ambtenaren en ziekendagen
- ♦ Beroepsprofiel leerkracht
- ♦ Werkzekerheid starters
- ♦ Naar minder zittenblijvers

SECTOREN

- ♦ Beroepskennis in bouwsector
- ♦ Stakingen
- ♦ Barema's onder druk
- ♦ 4-dagen werken is gezonder
- ♦ Arbeidsdeal werkt negatief

VARIA

- ♦ Wat verandert er in september?
- ♦ 2018 : gemeenteraadsverkiezingen
- ♦ Goedbetaalde jobs
- ♦ BeCode: gratis lessen
- ♦ Politici blijven cumuleren

BOEKEN

- ♦ Lessen in orde
- ♦ Menselijke grondstof
- ♦ Mazzel tov
- ♦ The Future of Global Economy
- ♦ Don Quichot

ANTIPESTTEAM

- ♦ Misbruik in scholen VS
- ♦ Te veel lawaai op de werkvloer
- ♦ Haatzaaien of samenleven?
- ♦ Bemiddelen voor dummies
- ♦ Antipestprijs

SEPTEMBERPROMOTIE

Terug naar **SCHOOL**

ECONOMIE

◆ Landen kreunen onder schulden

De wereldwijde schuldenlast (overheden, particulieren en bedrijven exclusief de financiële sector) is sinds de bankencrisis van 2008-2009 alleen maar toegenomen tot 225 procent van het wereld-bbp. In 2009 lag die ratio nog op 205 procent.
(Een analyse van Danny Reweghs, in De Tijd)

Nog niet zo lang geleden waarschuwde het Internationaal Monetair Fonds (IMF) nog maar eens dat de wereldwijde schuldenlast naar een nieuw en riskant recordpeil was gestegen. Met de komst van Donald Trump in het Witte Huis ligt de focus weer volledig op het stimuleren van de Amerikaanse economie. En alles is daar goed voor, inclusief protectionisme.

Maar het jaar 2017 werd toch vooral beheerst door een forse verlaging van de vennootschapsbelasting om daarmee de Amerikaanse economie extra groeipotentieel te geven. Daar kwamen de handelconflicten dit jaar bovenop. Maar beide zijn niet zonder risico. Een escalerende handelsoorlog zal de economische groei schaden en dreigt de inflatie aan te wakkeren. Dat zou veel van de fiscale stimulus kunnen tenietdoen en het schuldenprobleem weer aan de oppervlakte brengen.

Heel wat economen hebben bij de goedkeuring van de drastische vermindering van de Amerikaanse vennootschapsbelasting aangekaart dat het uiteindelijke effect niet noodzakelijk positief zou zijn. Het probleem was de timing van de operatie. De Amerikaanse economie was al vele jaren in goeden doen op het moment dat ze een extra stimulans kreeg toegediend. De gunstige effecten dreigen dan een stuk minder uitgesproken te zijn dan wanneer een economie die ondersteuning krijgt toegediend tijdens of onmiddellijk na een recessie.

Maar het bijkomende gat in de begroting is gemaakt. Twee weken geleden berichtten alle nieuwsagentschappen dat de Amerikaanse schuldenberg tot boven 21.000 miljard dollar was geklommen. Het IMF verwacht dat de fiscale stimulus gedurende minstens drie jaar tot een gat van 5 procent in de Amerikaanse begroting zal leiden.
De Amerikaanse overheids zit nu in de buurt van een schuldgraad van 80 procent ten opzichte van de bruto binnenlands product (bbp).

Dat is nog onder het niveau van een aantal Europese landen als België, Italië en Griekenland, maar wel in de buurt van het Europese gemiddelde. En we mogen vooral niet uit het oog verliezen dat de private schulden (particulieren en bedrijven) in de Verenigde Staten veel hoger zijn dan in Europa. De Amerikaanse bedrijfsschulden alleen bedragen ook 75 procent van het bbp en bevinden zich mede door de ultralage rente op het hoogste peil van de voorbije kwarteeuw.

Het is overigens geen louter Amerikaans probleem. De wereldwijde schuldenlast (overheden, particulieren en bedrijven exclusief de financiële sector) is sinds de bankencrisis van 2008-2009 alleen maar toegenomen tot 225 procent van het wereld-bbp of een record van 164.000 miljard dollar. In 2009 lag die ratio nog op 205 procent.

Al is de klim van de jongste jaren op de eerste plaats te wijten aan China en veel minder aan de Verenigde Staten en Europa. De VS en Japan zijn wel nog altijd goed voor zowat de helft van de wereldwijde schuld. Dat kan een aandachtspunt worden in 2019 als de economie zou vertragen zoals economen aangeven. Dit is een oproep om de kwaliteit en de verhandelbaarheid van obligaties weer meer in de gaten gaan houden en minderwaardige debiteuren vaker links te laten liggen

Recent pompte de centrale bank van China (de PBOC) op grote schaal nieuw geld in de economie. Deze omvangrijke geldinjectie wijst op een koerswijziging in het Chinese monetaire beleid. Daarmee lijkt Beijing het vorig jaar ingezette beleid van schuldafbouw de rug toe te keren. Waarom hebben de Chinese autoriteiten besloten om dat voorzichtig beleid te verlaten en het monetaire gaspedaal stevig in te drukken?

Het ruime stimuleringsbeleid om de gevolgen van de kredietcrisis te bestrijden had immers geleid tot een enorme hoeveelheid van schulden bij burgers, bedrijven en lokale overheden. De vastgoedmarkt was compleet ontregeld en zombie-bedrijven werden met goedkoop staatsgeld overeind gehouden. Deze schuldenlast is China's grootste economische zwakte geworden.

De verhouding bruto schuld ten opzichte van het BNP is inmiddels opgelopen van 171% ten tijde van de crisis tot 299% nu (volgens cijfers van het IFF). Voor een opkomende economie zijn dat uitzonderlijk forse cijfers.

Geen enkele sector is wereldwijd zo met schulden beladen als het Chinese bedrijfsleven. Kleine en middelgrote banken zijn het afgelopen decennium in omvang verdubbeld terwijl hun financiering op zijn zachtst gezegd niet altijd even solide is. Daarnaast bestaat er in China nog een wijdvertakt schaduwbanksysteem.

Een schulden crisis in China zou niet alleen voor het land zelf, maar ook voor de rest van de wereld grote gevolgen hebben. China is immers 's werelds tweede economie. Ten eerste zou een golf van faillissementen een enorme impact hebben.

Ten tweede zou een groeivertraging als gevolg van deze schuldenlast er wereldwijd behoorlijk in kunnen hakken. Denk alleen maar aan de ontwikkeling van de veelbesproken nieuwe zijderoute. Bij dit grootschalige infrastructurele project zijn 78 verschillende landen betrokken. Dat zijn voornamelijk opkomende economieën die het door een uitbrekende handelsoorlog en een oplopende dollar toch al niet eenvoudig hebben.

Ook de Chinese financiële sector heeft de laatste jaren fors meer dollarschuld op zich genomen. Was dat in 2010 nog 110 miljard dollar, inmiddels is dat opgelopen tot 785 miljard dollar.

Daar komt sinds dit voorjaar het conflict met de Verenigde Staten bij. Tussen beide economische grootmachten is een handelsoorlog losgebarsten. Waren het aanvankelijk nog importheffingen op Chinees staal, later werden steeds meer Chinese goederen getroffen door strafheffingen van Trump. De Amerikaanse president heeft zelfs gedreigd de hele Chinese export naar de Verenigde Staten ter waarde van 500 miljard dollar te belasten.

Als gevolg van de economische groeivertraging en het uitgebroken handelsconflict zijn de Chinese beurzen dit jaar zo'n 20% in waarde gedaald. Ook de Chinese valuta, de renminbi, verloor sinds april zo'n 9% aan waarde ten opzichte van de dollar.

Redenen in overvloed dus voor een draai in het beleid van de Chinese autoriteiten. Zo besloot de centrale bank vorige maand de rentestap van de Federal Reserve niet te volgen met een eigen renteverhoging; een eerste breuk met het eerdere beleid.

Vervolgens werden tot twee keer toe de reserve-vereisten voor commerciële banken verlaagd, zodat deze meer ruimte hebben om kredieten te verstrekken. Tenslotte hebben de kredietverleners van de Chinese toezichthouder de opdracht gekregen de leenkosten voor vooral de kleinere bedrijven te verlagen. Deskundigen noemden dit ook wel TLTRO on steroids, verwijzend naar eerder beleid van de ECB om de kredietcrisis te bestrijden.

Chinese banken ontvingen daarnaast uitdrukkelijk de opdracht om bedrijfsobligaties op te kopen om zo de onrust in de hoogrentende obligatiesector te dempen.

Nu pompt de centrale bank ruim 500 miljard renminbi (63,3 miljard euro) in de economie in de vorm van eenjarige leningen aan de banken. Met deze beleidswijziging tracht China zich te ontworstelen aan een duivels dilemma. Men loopt immers het risico de schuldenzeepbel verder op te blazen, met alle gevolgen van dien.

Daarnaast zijn de welgestelde Chinezen niet blij met de verdere verzwakking van de renminbi. Beijing riskeert een herhaling van de kapitaalvlucht uit de jaren 2015 en 2016. Om de toenmalige uitstroom van kapitaal te stoppen diende de Chinese centrale bank ruim 1.000 miljard van zijn reserves aan te wenden. Pas na de introductie van strikte kapitaalcontroles droogde de stroom op.

Dat lijkt niet voor herhaling vatbaar. Het is de reden waarom de monetaire autoriteiten terughoudend zullen zijn met het inzetten van de valuta als wapen tegen de Amerikaanse acties. Desondanks is de renminbi de afgelopen maanden dus wel met 9% gedaald ten opzichte van de dollar. Bewust of niet, daarmee worden de handelsmaatregelen van Trump grotendeels tenietgedaan.

◆ Grote bedrijven halen geld weg

België is steeds minder de financiële thuishaven van grote bedrijven. De grote multinationals haalden de voorbije twee jaar 62 miljard euro weg uit hun Belgische financieringscentra.

Dat blijkt uit de recentste jaarrekeningen van de grootste 17 financieringscentra van multinationals in België. De Duitse chemiereus BASF kondigde bovendien aan dat hij zijn treasury center in het najaar verhuist naar Ierland, wat de teller doet oplopen tot boven 78 miljard euro. Zeven van de 17 financieringscentra zijn zelfs volledig stopgezet.

Grote multinationals maken al sinds de jaren 80 gebruik van een in België gevestigd financieel vehikel om hun wereldwijde financiering te beheren. Dat gebeurde vrijwel belastingvrij dankzij fiscale gunstmaatregelen als de notionele intrestaftrek. De regering maakte die fiscale aftrek in juli 2017 minder aantrekkelijk bij het vastleggen van het Zomerakkoord.

De regering maakte die fiscale aftrek in juli 2017 minder aantrekkelijk bij het vastleggen van het Zomerakkoord. De fiscale aftrek wordt sinds dit jaar niet meer berekend op het eigen vermogen, wel op de aangroei van dat vermogen. De regering introduceerde ook een minimumbelasting voor bedrijven, waar ook de financieringscentra onder vallen. Dat leidt ertoe dat de multinationals de eigen vermogens van hun vehikels niet meer extra spijsen. Ze groeien vrijwel uitsluitend dankzij hun winsten.

Een tweede mogelijke verklaring voor de vertrekkende kapitalen is dat multinationals hun eieren niet meer in één mand willen leggen - zoals IKEA - en hun interne financiën vanuit verscheidene landen willen beheren. Daardoor kan de financiële directie sneller reageren op fiscale wijzigingen. IKEA zegt dat de afbouw van ISC niets te maken heeft met het Zomerakkoord. De kapitaalverlagingen vonden al voordien plaats.

Na de BASF-verhuizing duiken de in België geparkeerde kapitalen onder de lat van 100 miljard euro, tegenover ruim 300 miljard euro zeven jaar geleden.

De multinationals repatriëren de miljarden om ze op groepsniveau te beheren of toe te wijzen aan financieringsvehikels in landen als Ierland, Luxemburg of Nederland. De indirecte impact is groot, omdat het hoofdkwartier vaak bijkomende activiteiten of beslissingscentra aan België toewijst. Van een collectieve exit is geen sprake. Bekende groepen als Carrefour, Orange, EDF, Engie en Volkswagen blijven België trouw.

‘Voor de vroegere coördinatiecentra is er weinig toekomst meer in België, zeker nu de notionele intrestaftrek minder aantrekkelijk is’, zegt Heyvaert. ‘Die kapitalen verhuizen vergt wel enige tijd, want eerst moet de multinational bepalen naar welk ander land. Luxemburg, Zwitserland of Ierland, dat is niet zo snel beslist. Er gaat vaak maanden fiscaal studiewerk aan vooraf.’

Voor de tweede categorie, de interne banken, speelt de notionele intrestaftrek minder mee. Heyvaert: ‘Het gaat om in-house banken of cash pools via dewelke multinationals de overtollige cash van sommige dochters uitlenen aan divisies die cash nodig hebben. De multinationals kunnen beslissen om die vanuit België te blijven beheren, ook al zijn de fiscale regimes in Luxemburg en Nederland op het eerste gezicht aantrekkelijker.’

◆ Turkse Lira in vrije val

De Turkse lira moest vorige maand op één dag 16% van zijn waarde inleveren tegenover de Amerikaanse dollar, nadat een met veel fanfare aangekondigd plan om de Turkse economie uit het slop te helpen een fata morgana bleek en de Amerikaanse president Trump met één gerichte tweet aankondigde de economische sancties tegen het land verder uit te breiden. Terwijl de Turkse minister van Financiën Berat Albayrak - tevens de schoonzoon van president Erdogan - aankondigde dat hij de economie zou hervormen, tweette de Amerikaanse president dat hij de bestaande economische sancties tegen Turkije zou verdubbelen. De sancties zijn een gevolg van de weigering door de Turkse regering om een Amerikaanse prediker vrij te laten. Volgens Ankara heeft die een rol gespeeld bij de mislukte

couppoging tegen Erdogan 2 jaar geleden. "Onze relaties met Turkije zijn niet goed op dit moment," schrijft Trump nog.

De lira stortte ogenblikkelijk verder in. Trumps commentaren bewijzen nogmaals in welke mate de Amerikaanse regering sancties als een drukkingsmiddel inzetten in hun buitenlandpolitiek.

De al dagen aangekondigde speech van Albayrak met betrekking tot de economie, bleek uiteindelijk een lege doos. De minister en echtgenoot van Erdogans dochter zei op drie punten hervormingen te willen doorvoeren: hij wil de strijd tegen de inflatie opvoeren, de fiscale discipline aanscherpen en het huidige handelstekort reduceren. De toespraak maakte weinig indruk op investeerders, die het vertrouwen in de Turkse centrale bank volledig kwijt zijn en die veel meer concrete acties hadden verwacht.

De lira is dit jaar nu al 43% van zijn waarde kwijtgespeeld tegenover de Amerikaanse dollar. De Turkse president Erdogan roept zijn landgenoten ondertussen op om alle buitenlandse valuta die ze nog bezitten om te wisselen in lira.

Erdogan lijkt maar niet te willen begrijpen dat landen die grote tekorten op hun handelsbalans vertonen sterk afhankelijk blijven van internationale geldschieters. Turkije moet nu meer dan 25% rente betalen wil het op de financiële markten geld ophalen. De reden: geldschieters vinden de maatregelen die de Turkse centrale bank doorvoert om de val van de lira af te remmen gewoon onvoldoende. Die centrale bank is al maanden in een gevecht gewikkeld met de Turkse president Erdogan, die van geen hogere rentevoeten wil weten. De laatste renteverhoging dateert nu van 7 juni. Sinds dan is de lira een derde van zijn waarde kwijtgespeeld. Dat Erdogan zijn schoonzoon Berat Albayrak (links op de foto boven, naast zijn schoonvader) heeft benoemd tot minister van Financiën heeft de markten zeker niet gerust gesteld.

In financiële kringen wordt nu gevreesd dat het land snel kapitaalcontroles zal invoeren, bij het IMF zal moeten aankloppen voor financiële hulp... of beide.

Erdogan is onderhand in een persoonlijk conflict gewikkeld met de Amerikaanse president Trump. Die eist de onmiddellijke vrijlating van Andrew Brunson, een evangelisch-christelijke prediker die in Turkije onder huisarrest staat omdat hij een rol zou hebben gespeeld in de mislukte coup tegen Erdogan ruim 2 jaar geleden. Trump kan in de aanloop van de tussentijdse verkiezingen best wat steun gebruiken. De vrijlating van Brunson zou hem stemmen moeten opleveren bij evangelische kiezers.

Maar ook de euro deelt in de klappen. Beleggers maken zich zorgen om de blootstelling aan Turkije van een reeks Europese banken, met name het Italiaanse UniCredit, het Franse BNP Paribas en de Spaanse BBVA. Uit gegevens van de Bank for International Settlements (BIS) - vaak de centrale bank der centrale banken genoemd - blijkt dat de Turken 83 miljard dollar in het krijt staan bij Spaanse banken, 38 miljard bij Franse en 17 miljard bij Italiaanse banken. Intussen blijft Erdogan zich verzetten tegen hogere rentes, ondanks de snel dalende lira en de oplopende inflatie. 'Rentevoeten zijn een uitbuitingsmiddel dat de rijken rijker maakt en de armen armer. Niemand moet proberen ons in die val te lokken. We zullen ons niet laten vangen door dat scenario', zei Erdogan.

Nochtans roepen analisten de Turkse centrale bank op de rente op te trekken om de crisis op te lossen.

De diepe economische zorgen in Turkije gingen de voorbije dagen van kwaad naar erger. Er wordt gevreesd voor internationale besmetting.

Volgens Erdogan is de crisis het gevolg van een internationale operatie. 'Wat is de oorzaak van deze storm?', zei de president. 'Er is geen economische reden. Het is een operatie tegen Turkije. We zullen ons niet overgeven.'

De Belgische banken hadden eind 2017 een blootstelling van 21 miljard euro aan Turkije, zegt de Nationale Bank. De blootstelling van de verzekeraars bedraagt amper 50 miljoen. Belfius laat weten dat het een blootstelling heeft van 61 miljoen euro op Turkije. KBC bezit geen Turkse obligaties maar de handelsfinanciering voor bedrijfsklanten zorgt voor een 'zeer beperkte kortetermijnblootstelling'. ING België en de restbank Dexia hebben geen vorderingen op Turkije. Dexia had eind vorig jaar nog een blootstelling van 169 miljoen, maar Denizbank heeft die lening in februari terugbetaald.

BNP Paribas Fortis is veruit het meest kwetsbaar voor de financiële crisis in Turkije. Dat betekent dat BNP Paribas Fortis verantwoordelijk is voor de bijna volledige blootstelling van de Belgische banken aan Turkije. De grootste bank van België wil niet zeggen hoe groot haar blootstelling is. Zij bezit rechtstreeks en onrechtstreeks een participatie van 48,7 procent in de Turkse retailbank TEB en ondervindt daardoor de gevolgen van de Turkse crisis. De Franse groep BNP Paribas, de eigenaar van BNP Paribas Fortis, heeft een blootstelling van zowat 30 miljard euro op Turkije, blijkt uit haar jaarverslag. Zowat tweederde van die blootstelling zit dus in België bij BNP Paribas Fortis. Die omvat vooral kredieten aan gezinnen en bedrijven.

De Belgische staat is met een participatie van 7,8 procent de grootste aandeelhouder van BNP Paribas. De overheid verkocht eerder dit jaar een belang van 2,6 procent om de overheidsschuld te verlagen.

*

Net als de Turkse lira verliest ook de Russische roebel aan waarde. In de afgelopen weken is de Russische munt gedaald naar het laagste niveau in twee jaar: 1 euro kost 76 roebel. Voor de Russische bevolking betekent dat hogere prijzen voor geïmporteerde producten en duurdere, meestal onbetaalbare, vakanties naar het Westen.

De eerste klap voor de roebel was de aankondiging van twee nieuwe, Amerikaanse sanctiepakketten tegen Rusland. De strafmaatregelen gaan mogelijk veel verder dan de sancties die de VS instelden sinds de annexatie van de Krim in 2014.

*

En in Venezuela gaat het slecht met de bolivar.

De Venezolaanse regering maakte een monetaire hervorming die vijf nullen schrapt van de bankbiljetten. Daarmee wil president Nicolas Maduro de hyperinflatie aanpakken die cash geld steeds waardelozer maakt in Venezuela. De inflatie bedraagt er momenteel 82.700 procent.

De 'soevereine bolivar' ging vanaf maandag 20 augustus in omloop. De munt zal voortaan ook gekoppeld worden aan de cryptomunt petro, die in februari werd aangekondigd, maar nog niet in omloop is. Volgens president Maduro zal 1 petro ongeveer 60 dollar waard zijn.

Venezuela verkeert in een ernstige economische en politieke crisis sinds het instorten van de olieprijs vier jaar geleden. Honderdduizenden Venezolanen zijn op de vlucht geslagen door de tekorten aan levensmiddelen.

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) voorspelt dat de inflatie in het Zuid-Amerikaanse land bij onveranderd beleid tegen het einde van 2018 zal oplopen tot **1 miljoen procent**.

◆ Brexit wordt problematisch

Wat al een tijdje vermoed werd wordt steeds duidelijker: een brexit zonder akkoord lijkt in de maak.

"Iedereen moet zich voorbereiden op de mogelijkheid van een chaotische brexit zonder akkoord", aldus de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken Jeremy Hunt. Volgens Hunt, die Boris Johnson opvolgde na diens ontslag, is het risico op een brexit zonder akkoord recent toegenomen.

Het Verenigd Koninkrijk (VK) en de Europese Commissie onderhandelen nu al bijna anderhalf jaar over een verdrag dat de uittrede van het land uit de Europese Unie moet verzegelen. Op 30 maart 2019 stapt het VK immers onverbiddelijk uit de Unie. Maar de onderhandelingen verlopen nog steeds erg stroef.

De voorbije weken klonk dezelfde boodschap dan ook uit verschillende monden van de Britse regering: als de Europese Commissie zich niet soepeler opstelt, komt er een brexit zonder akkoord. De Britse regering probeert zo de druk op Brussel op te voeren. Ook het Europese continent zou immers te lijden hebben onder een brexit zonder akkoord. Bovendien wordt premier Theresa May aangevuurd door enkele hardliners binnen haar partij om voor een harde brexit te gaan.

Indien de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk niet tot een akkoord komen over de Brexit, worden de supermarktaankopen voor Britse gezinnen gemiddeld 12% duurder. Kaas (+44%), rundsvlees (+40%) en kip (+22%) zouden de grootste slachtoffers van de invoerheffingen worden.

Volgens de voorzitter van een van de ketens van supermarkten zouden alle voedingswaren die vanuit de EU worden ingevoerd gemiddeld 22% duurder worden. Zonder Brexit-deal zouden de relaties tussen beide blokken terugvallen op de regels van de Wereldhandelsorganisatie (WHO). Groot-Brittannië zou dan de status van 'meest bevoordeelde natie' krijgen, maar dat zou toch aanzienlijke tarieven op vele voedingsmiddelen met zich meebrengen.

Toch is dit slechts een van drie oorzaken waarbij een no-deal Brexit de consumentenprijzen zou doen stijgen. Ook het Britse pond zou verder in waarde dalen en de supermarktketens anticiperen daarenboven ook nog eens hogere prijzen voor het transport van hun goederen, omdat de haven van Dover overbelast zou raken en andere routes moeten worden gezocht. Dover waarschuwt dat bijkomende controles van twee minuten op vrachtwagens in de Engelse havenstad 27 km files zou veroorzaken. Maar ook de continentale Noordzee-havens zouden zich aan chaos moeten verwachten.

Volgens een van de verantwoordelijken voor de supermarkten wordt het bij een no-deal Brexit totaal onmogelijk om Spaanse groenten op 48 uur tijd op de Engelse winkelschappen te hebben, zoals dat vandaag het geval is.

"Dit is zo ernstig dat we voor burgerlijke onrust vrezen. Twee weken na de no-deal zullen we in een totaal ander land leven. Zeggen dat we zomaar op de status van 'meest bevoordeelde natie' kunnen overstappen zonder gevolgen is nonsens. Maar sommige politici lijken nu toch wakker te worden."

De Britse regering had eerder al laten uitschijnen dat supermarkten best grote voorraden aanleggen om problemen te voorkomen.

Veel Britten beginnen nu ook van mening te veranderen over de Brexit.

Een grote enquête bij de Britse bevolking wijst erop dat de brexit-onderhandelingen ervoor gezorgd hebben dat veel voorstanders van de brexit daar nu anders over denken.

Er gaan meer en meer stemmen op om het referendum dat de brexit mogelijk maakte, opnieuw te doen. Tijdens dat referendum stemde zo'n 53% van de Britten voor 'Leave' en 47% voor Remain.

Volgens een nieuw onderzoek zouden 122 verschillende kieskringen vandaag anders stemmen dan bij het originele referendum.

Eloïse Todd, de voorzitter van Best for Britain, benadrukte dat de "publieke opinie is veranderd en dat de politici achter de feiten aan lopen. Onze research toont dat de deal opnieuw moet voorgelegd worden aan de bevolking. De regering moet ervoor zorgen dat de mensen opnieuw kunnen stemmen over de brexit-deal en hun dan de kans geven om in de EU te blijven en verder te bouwen op de huidige overeenkomsten met de EU."

Naarmate het duidelijk wordt dat de regering van May geen deal weet te bereiken worden ook de krantenkoppen negatiever over een potentiële brexit.

◆ Griekenland schuldenvrij...?

Officieel liep het reddingsplan voor Griekenland op 20 augustus af. Het land zou op eigen benen moeten staan na een injectie van 320 miljard euro sinds 2010, maar niet iedereen gelooft daarin.

De Griekse malaise begon in de nasleep van de financiële crisis van 2008. Een zwak bankstelsel en een overheid die zo goed als bankroet was, vormden een levensgevaarlijke cocktail.

Het eerste reddingsplan kwam er in mei 2010. Het bleek snel te weinig. Een tweede volgde in juli 2011, en in maart 2012 kwam er een schuldenruil. De hele tijd balanceerde Athene op de rand, niet alleen van het bankroet maar ook van de euro. In de zomer van 2015 verwierp de bevolking de strenge besparingseisen die Europa stelde, maar uiteindelijk moesten de Grieken ze toch slikken. In ruil voor nog maar eens een reddingsplan.

Europa leerde de zwakke bouw van zijn muntunie ontdekken. De redding van Griekenland kwam neer op die van de euro en van de eigen nationale banken. Het bestuur van Griekenland lag de facto bij de eurogroep, het clubje van ministers van Financiën van de eurozone onder de morele leiding van de Duitser Wolfgang Schäuble. Duitsland verdiende overigens 2,9 miljard euro aan de Griekse crisis dankzij de rente op de leningen aan Athene.

Na acht jaar crisisbeleid is de patiënt nog niet gezond te noemen. Er is economische groei en het land boekt - zoals het tot 2060 moet doen - een primair overschot (het begrotingsresultaat zonder de rentelasten). Maar het Internationaal Monetair Fonds twijfelt of Griekenland financieel leefbaar is. Het IMF vindt dat Europa te weinig vergevingsgezind is en de Griekse schuld meer moet verlichten. Noord-Europa weigert dat.

De littekens zullen nog lang zichtbaar zijn. Het Griekse bruto binnenlands product ligt nog altijd een kwart lager dan voor de crisis. De werkloosheidsgraad zit op 20 procent en bij de jeugd loopt dat cijfer op tot 40 procent.

Het land had voor de crisis de laagste zelfmoordcijfers van Europa. Die stegen tijdens de crisis met 80 procent. Meer dan 340.000 hoger opgeleide jonge Grieken gingen hun geluk elders beproeven. In de medische sector leidde dat tot een tekort van 8.000 artsen. De pensioenen zijn gehalveerd.

Kortom, de redding van Griekenland is erg relatief. Premier Alexis Tsipras beloofde alvast 'snel positieve veranderingen'.

Griekenland verlaat maandag officieel het laatste steunprogramma van de eurozone en het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Het land zal dan opnieuw volledig zelf instaan voor zijn financiering, na jaren van diepe crisis en drie hulpprogramma's.

Griekenland is ook na afloop van zijn derde hulppakket nog niet gered, zei de gewezen Griekse minister van Financiën Yannis Varoufakis in de Duitse krant Bild. "Griekenland staat op hetzelfde punt, bevindt zich in hetzelfde zwarte gat, en het zinkt er iedere dag dieper in weg. Ook omdat de besparingsrichtlijnen van de schuldeisers investeringen en consumptie verhinderen."

De staatsschuld is niet kleiner geworden, maar nog toegenomen. "We hebben nu alleen meer tijd om nog meer schulden terug te betalen", zei de oud-minister. Maar de staat is nog steeds bankroet, de bevolking is armer geworden, bedrijven gaan nog steeds failliet en het bruto binnenlands product is ongeveer 25 procent gedaald.

Varoufakis nam in juli 2015 ontslag, nadat hij ongeveer een half jaar in functie was geweest, om de onderhandelingen met de schuldeisers weer vlot te trekken. De Grieken hadden in een referendum die besparingsrichtlijnen van de internationale schuldeisers afgewezen.

Sinds 2010 gaven EU-partners en het Internationaal Muntfonds (IMF) 289 miljard euro krediet aan Griekenland, dat door de bankencrisis in financiële ademnood was gekomen. In ruil moest Athene harde hervormingen slikken, snoeien in sociale uitgaven en belastingverhogingen doorvoeren. Ook moest het zich engageren om daaraan vast te houden.

Eurogroepleider Mario Centeno verklaarde zondagavond dat hij vol vertrouwen is dat Griekenland nu zonder nieuw hulpprogramma financieel op eigen benen kan staan. Volgens Centeno was het doel van de reddingsmaatregelen en hervormingen van de voorbije acht jaar om een nieuwe basis te leggen voor een gezonde economische groei. "Het heeft veel langer geduurd dan gedacht, maar ik denk dat we erin geslaagd zijn."

Centeno verwijst naar de toenemende economische groei, de handels- en begrotingsoverschotten, en de dalende werkloosheid.

Begin augustus kreeg Athene de laatste schijf van 15 miljard euro toegekend.

Op acht jaar tijd kreeg Griekenland 273,3 miljard uitbetaald, waarvan 241,6 miljard euro van de landen van de eurozone. In ruil diende Athene drastische besparingen en hervormingen door te voeren. Alleen al de laatste drie jaar was er sprake van 450 maatregelen, vaak om de staatsfinanciën te saneren, de staat en de fiscus te moderniseren of de pensioenen te hervormen. Vele, pijnlijke, ingrijpen lokten massaal protest uit bij de bevolking.

De eurolanden blijven wel een oogje in het zeil houden. Vorige maand werd reeds het mechanisme geactiveerd dat moet garanderen dat Griekenland na het einde van zijn internationale steunprogramma de teugels niet laat vieren. "Versterkt toezicht moet Griekenland helpen het vertrouwen te winnen van markten, investeerders, bedrijven en ondernemers", zei de Europees commissaris toen.

Met het toezicht worden ook de langetermijnmaatregelen ondersteund die in het kader van het noodprogramma zijn afgesproken en waar de Grieken zich toe verbonden hebben. Het mechanisme is geen vierde programma, het komt er op van vraag van de eurogroep, die de zekerheid wil dat de Grieken op eigen benen kunnen staan en geen nieuwe financiële steun meer nodig zullen hebben. De financiële markten moeten dan weer de geruststellende boodschap krijgen dat de Griekse exit uit het steunprogramma geloofwaardig is en de Griekse staatsschuld duurzaam.

Om de nog steeds kolossale schuld van ongeveer 180 procent houdbaar te houden, zijn er maatregelen genomen om die draaglijk te houden. Zo worden de deadlines voor de afbetaling van leningen uit het tweede steunprogramma met tien jaar opgeschoven.

Europa zal erop toekijken dat Athene alle beloofde hervormingen verder doorvoert en ze niet terugdraait. Bovendien worden de Griekse regering strenge begrotingsnormen opgelegd. De komende vijf jaar moet ze een primair overschot boeken van 3,5 procent van het bruto binnenlands product. Van dan af wordt de lat iets lager gelegd, op 2,5 procent van het bbp. Tot in 2060 dus.

De Griekse economie is bovendien zwaar gehavend door het hervormings- en besparingsbeleid van de voorbije acht jaar. De economie is een kwart kleiner geworden. Veel hoogopgeleide jongeren hebben het land verlaten. Dat is een zware aanslag op het groeipotentieel van de economie. Heel wat bedrijven zijn nauwelijks leefbaar: hoe kan je als onderneming groeien in economie die hard krimpt?

En de kwalijke cultuur van corruptie en cliëntelisme, die het efficiënt functioneren van de economie verhinderde, is niet verdwenen. Het wordt een titanenwerk om de Griekse economie op een duurzaam stevig groeipad te zetten.

Ten gronde is de crisis niet opgelost. Het is moeilijk te zien hoe Griekenland de kloof met de sterkere eurolanden inzake gezondheid van de overheidsfinanciën, inflatie, werkloosheidsgraad en vooral productiviteit ooit kan dichten. Als de economische prestaties van Griekenland blijven achterophinken tegenover die van de eurolanden, zal dat onvermijdelijk vroeg of laat weer tot problemen leiden.

ONDERWIJS

◆ Wijzigingen wetgeving

De omzendbrief Dko/2014/02 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het deeltijds kunstonderwijs is aangepast aan de nieuwe opleidingsstructuur: begrippen, benamingen van opleidingen en vakken. De bestaande regelgeving over leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wijzigt nauwelijks door het niveaudecreet. Daardoor kon de opbouw van de omzendbrief behouden blijven.

[Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het deeltijds kunstonderwijs](#)

[Leerlingen evalueren en certificeren in het deeltijds kunstonderwijs](#)

[Bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen in het volwassenenonderwijs](#)

[Ambtshalve en individuele concordanties met ingang van 1 september 2010 in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs in opleidingen waarvoor de Vlaamse Regering een opleidingsprofiel goedgekeurd heeft](#)

Volgende wijzigingen gelden vanaf 1 september 2018: 1) een school kan een leerling uitschrijven op basis van de vaststelling van een inschrijving op een later tijdstip in een andere school via het softwarepakket; 2) Verplichte overcapaciteitsgroep: voor leerlingen die

terugkeren naar het gewoon secundair onderwijs na een periode in het buitengewoon secundair onderwijs kunnen niet geweigerd worden omwille van capaciteit/volzetverklaring. Hetzelfde geldt voor terugkerende leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs (zie punt 11: overcapaciteitsgroepen). 3) In uitzonderlijke gevallen kan het CLB een voorlopig verslag type 3 opmaken voor die leerlingen waarvoor het handelingsgericht diagnostisch is afgerond met een vermoeden van een emotionele of gedragsstoornis en voor wie een aanbod in type 3 nodig is, maar waar een extern bekomen classificerende diagnose ontbreekt. Aan alle andere voorwaarden van de opmaak van een verslag, zowel inhoudelijk als procedureel (overleg tussen CLB, school en ouders) moet voldaan zijn. Voor leerlingen met een voorlopig verslag type 3 geldt onverkort recht op inschrijving, zij kunnen niet worden ingeschreven onder ontbindende voorwaarde in het gewoon onderwijs.

[Inschrijvingsrecht en aanmeldingsprocedures in het basisonderwijs](#)

[Het werkingsbudget in het basisonderwijs](#)

[Inschrijvingen en toelatingsvoorwaarden in het deeltijds kunstonderwijs](#)

[Het ondersteuningsmodel in het basis- en secundair onderwijs en in het hoger onderwijs](#)

[Toelatingsvoorwaarden en verslag voor leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs](#)

[De personeelsformatie Scholen in het buitengewoon basisonderwijs](#)

[Afwezigheden van leerlingen in het basisonderwijs](#)

Voor elke leerling die in een school ingeschreven is, maakt een school bepaalde documenten aan. Een school verzamelt bijgevolg in de loop der jaren een grote hoeveelheid van dergelijke documenten. Vaak rijst dan de vraag hoelang dit alles bewaard dient te worden. Deze omzendbrief probeert scholen hierbij een houvast te bieden door aan te geven hoelang leerlinggebonden documenten volgens de **onderwijsregelgeving** bewaard moeten worden. Daarnaast heeft ook de onderwijsinspectie een lijst opgesteld van te bezorgen informatie in het kader van een schooldoorlichting.

[Bewaartermijn van leerlinggebonden documenten](#)

[Controle op de aanwending van de leraarsuren, de puntenenveloppe en de coördinatie-uren van de Centra voor volwassenenonderwijs](#)

In uitvoering van cao XI wijzigt vanaf het schooljaar 2018-2019 de procedure van mededeling van vacante betrekkingen en is er nog slechts 1 ingangsdatum voor vaste benoeming. De ingangsdatum voor de vaste benoeming wordt 1 januari en steunt op betrekkingen die vacant zijn op 15 oktober en die voor 15 november openbaar worden gemaakt. Naast de vacante betrekkingen die een inrichtende macht heeft ingericht op basis van de omkadering die wordt toegekend aan haar onderwijsinstellingen, moet ze met het oog op een vaste benoeming op 1 januari 2019 ook een aantal bijkomende betrekkingen vacant verklaren.

[Vaste benoeming - Procedure, voorwaarden en mededeling aan het Ministerie van Onderwijs en Vorming](#)

De afgelopen jaren is het salarissysteem voor het onderwijspersoneel grondig vernieuwd. Daardoor kan het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) vanaf 30 november 2017 nu ook het salarisoverzicht online aanbieden via Mijn Onderwijs. Vanaf nu spreken we over het 'salarisoverzicht'.

[Toelichting bij het salarisoverzicht](#)

◆ Ambtenaren en ziekedagen

Ambtenaren kunnen hun niet-gebruikte ziekedagen niet meer overdragen. “Bijzonder asociaal” zeggen de vakbonden.

De vakbonden reageren verbolgen op de beslissing van de regering-Michel om de niet-gebruikte ziekedagen van ambtenaren voortaan te laten vervallen aan het eind van het jaar. “Iemand die zijn hele leven amper ziek is maar op zijn vijftigste kanker krijgt en een aantal maanden moet thuisblijven, kan dankzij het huidige systeem 100 procent van zijn loon behouden. Als de regering die plannen doorzet, zal die ambtenaar na een maand al terugvallen op een loon van 50 à 60 procent via een verzekeraar. Dit is dan ook een asociale maatregel op kap van zieke mensen. De bonden willen gewoon het huidige systeem behouden.

Een van de maatregelen in het begrotingsakkoord van de regering is de hervorming van het ‘ziektekapitaal’ voor ambtenaren. Vandaag krijgen die jaarlijks 21 ziekedagen om op te nemen. Als ze echter een heel jaar gezond blijven, kunnen ze al die ziekedagen meenemen naar het volgende kalenderjaar. “Er zijn vandaag ambtenaren die twee jaar eerder met pensioen kunnen omdat ze nooit lang ziek zijn geweest”, zei het kabinet-Jambon. “We vonden dit geen goed systeem meer.”

Voortaan zullen de niet-gebruikte ziekedagen vervallen aan het eind van het jaar. Ambtenaren die doorheen hun carrière al een ‘spaarpotje’ aan ziekedagen hebben aangelegd, mogen dat wel nog behouden. Daarom blijft de budgettaire impact van de maatregel nu nog klein: ongeveer 50 miljoen euro. Pas na verloop van tijd zal de hervorming meer geld beginnen op te leveren voor de staatskas.

Het is sterk overdreven dat veel ambtenaren op het einde van hun carrière al hun ziekedagen tegelijk opnemen. Je kan die ziekedagen niet zomaar opnemen. Dertig jaar geleden bleven ambtenaren wel eens thuis op het einde van hun carrière met één of andere kwaal, maar vandaag zijn er voldoende strikte controles. Ziek worden gaat niet zomaar.

De realiteit is dat ambtenaren met een “leuk, stressloos en goed betaald” baantje zelfs nog langer aan het werk willen blijven na hun 65ste. Diegenen die een minder prettige baan hebben, minder goed betaald of met veel stress moeten soms genoodzaakt hun ziekedagen opnemen. Denk maar aan de vele burn-outs of pesterijen die sommigen vlugger doen afhaken.

We hebben trouwens ook al enkele berichten gekregen van “manipulaties” door de medische controleorganen. Geen thuiscontroles doen (dokter had zich vergist van adres), de telefoon niet opnemen (zogezegd technische storingen), de controledatum vlak voor een verlofdag plannen zodat de zieke niet weg kan,...

Als u berichten hoort van slechte ziekencontroles laat het dan zeker weten.

In verband met de diplomabonificaties:

Ambtenaren die een bonificeerbaar diploma hebben dat nog niet voor 100 % verworven is en die nog altijd actief zijn als ambtenaar kunnen de impact van de regularisatie van studieperiodes op het pensioenbedrag berekenen.

Tot voor kort werd de impact van de studieperiodes op het pensioenbedrag voor de vroegst mogelijke, de gemeenschappelijke en de wettelijke pensioendatum automatisch in **mypension.be** weergegeven onder de knop "Mijn studiejaren kopen".

Met de toevoeging van de nieuwe functionaliteit waarbij [een pensioendatum naar keuze kan worden ingegeven](#), kunt u de impact van de regularisatie van studiejaren voortaan zelf berekenen in "Mijn pensioen plannen".

Concreet betekent dit dat als u als ambtenaar wil weten wat de invloed is van de regularisatie van uw studiejaren op uw pensioenbedrag op bijvoorbeeld uw wettelijke pensioendatum, u dat niet langer zal terugvinden onder "Mijn studiejaren kopen". Voortaan moet u dat zelf simuleren door te klikken op "Mijn pensioen plannen", daar uw wettelijke pensioendatum in te geven en te kiezen voor met of zonder regularisatie van studiejaren.

◆ Beroepsprofiel leerkracht

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het beroepsprofiel van de leraar

Typefunctie 1 : de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen

De leraar kan :

- 1.1 de beginsituatie van de lerenden en de groep achterhalen;
- 1.2 doelstellingen kiezen en formuleren;
- 1.3 de leerinhouden of leerervaringen selecteren;
- 1.4 de leerinhouden of leerervaringen structureren en vertalen in een samenhangend onderwijsaanbod;
- 1.5 een aangepaste methodische aanpak en groepeeringsvorm bepalen;
- 1.6 in team leermiddelen kiezen, aanpassen en ontwikkelen;
- 1.7 een adequate leeromgeving creëren met aandacht voor de heterogeniteit binnen de leergroep;
- 1.8 observatie of evaluatie voorbereiden;
- 1.9 observeren of het proces en product evalueren;
- 1.10 in overleg met het team zorgverbredingsinitiatieven uitvoeren en laten aansluiten bij de totaalbenadering van de school;
- 1.11 het leer- en ontwikkelingsproces begeleiden in het Standaardnederlands.
- 1.12 omgaan met de diversiteit van de groep.

Typefunctie 2 : de leraar als opvoeder

De leraar kan :

- 2.1 samen met het team een positief leefklimaat creëren voor de lerenden in klasverband en op school;
- 2.2 de emancipatie van de lerenden bevorderen;
- 2.3 door attitudevorming lerenden op individuele ontplooiing en maatschappelijke participatie voorbereiden;

- 2.4 actuele maatschappelijke ontwikkelingen hanteren in een pedagogische context;
- 2.5 adequaat omgaan met lerenden in sociaal-emotionele probleemsituaties en met lerenden met gedragsmoeilijkheden;
- 2.6 de fysieke en geestelijke gezondheid van de lerenden bevorderen;
- 2.7 communiceren met lerenden met diverse achtergronden in diverse talige situaties.

Typefunctie 3 : de leraar als inhoudelijke expert

De leraar kan :

- 3.1 de basiskennis van de leerinhouden, waaronder ten minste de ontwikkelingsdoelen en eindtermen, verbreden en verdiepen;
- 3.2 recente ontwikkelingen over inhouden en vaardigheden uit de leergebieden of vakgebieden volgen, analyseren en verwerken;
- 3.3 de verworven kennis en vaardigheid met betrekking tot leergebieden en vakgebieden aanwenden;
- 3.4 met het oog op de begeleiding en oriëntering van lerenden, het eigen vormingsaanbod situeren in het geheel van het onderwijsaanbod met name de aangrenzende niveaus en het buitengewoon onderwijs, en de leerkracht is op hoogte van de bestaande vormen van integratie tussen gewoon en buitengewoon onderwijs

Typefunctie 4 : de leraar als organisator

De leraar kan :

- 4.1 een gestructureerd werkklimaat bevorderen;
- 4.2 een soepel en efficiënt les- of dagverloop creëren, dat past in een korte- en lange termijnplanning;
- 4.3 op correcte wijze administratieve taken uitvoeren;
- 4.4 een stimulerende en werkbare klasruimte creëren, rekening houdend met de veiligheid van de lerenden.

Typefunctie 5 : de leraar als innovator - de leraar als onderzoeker

De leraar kan :

- 5.1 kennisnemen van de resultaten van onderwijsonderzoek;
- 5.2 vernieuwende elementen aanbrengen door de eigen schoolcultuur en vormingconcepten constructief te bevragen, door reflectie over nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en over resultaten van onderwijsonderzoek;
- 5.3 de eigen klaspraktijk vernieuwen op basis van nascholing, eigen ervaring en creativiteit;
- 5.4 het eigen functioneren in vraag stellen en bijsturen.

Typefunctie 6 : de leraar als partner van de ouders of verzorgers (1)

De leraar kan :

- 6.1 zich op de hoogte stellen van en discreet omgaan met de gegevens over de lerende;
- 6.2 op basis van overleg met collega's, ouders of verzorgers informatie en advies verschaffen over hun kind in de school;
- 6.3 in overleg met het team de ouders of verzorgers informeren over en betrekken bij het klas- en schoolgebeuren, rekening houdend met de diversiteit van de ouders;
- 6.4 met ouders of verzorgers dialogeren over opvoeding en onderwijs;
- 6.5 communiceren met ouders met diverse taalachtergronden in diverse talige situaties.

Typefunctie 7 : de leraar als lid van een schoolteam

De leraar kan :

- 7.1 participeren in de ontwikkeling van het schoolwerkplan;
- 7.2 participeren in samenwerkingsstructuren;
- 7.3 binnen het team over een taakverdeling overleggen en die naleven;
- 7.4 de eigen pedagogische en didactische opdracht en aanpak in het team bespreekbaar maken;

7.5 zich documenteren over de eigen rechtszekerheid en die van de lerende

Typefunctie 8 : de leraar als partner van externen

De leraar kan :

8.1 contacten leggen, communiceren en samenwerken met externe instanties die onderwijsbetrokken initiatieven aanbieden.

Typefunctie 9 : de leraar als lid van de onderwijsgemeenschap

De leraar kan :

9.1 deelnemen aan het maatschappelijk debat over onderwijskundige thema's

9.2 reflecteren over het beroep van de leraar en zijn plaats in de samenleving.

Typefunctie 10 : de leraar als cultuurparticipant

De leraar kan :

10.1 actuele thema's en ontwikkelingen onderscheiden en kritisch benaderen op de volgende domeinen :

10.1.1 het sociaal-politieke domein;

10.1.2 het sociaaleconomische domein;

10.1.3 het levensbeschouwelijke domein;

10.1.4 het cultureel-esthetische domein;

10.1.5 het cultureel-wetenschappelijke domein.

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13942>

<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/basiscompetenties-leraren-advies>

◆ Werkzekerheid starters

Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits heeft namens de Vlaamse regering een voorakkoord bereikt met de vakorganisaties en de werkgevers in het kader van de nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst in onderwijs: CAO XI.

Naast een verhoging van de koopkracht voor 175.000 personeelsleden binnen onderwijs wordt er ook een breed pakket aan loopbaanmaatregelen ingevoerd om de situatie van startende leraren aanzienlijk te versterken. Dankzij een doorgedreven aanvangsbegeleiding en kortere 'proefperiode' krijgen starters sneller uitzicht op een vaste aanstelling. Dankzij lokale lerarenplatforms voor vervangingen en de mogelijkheid om korte vervangingen te bundelen, krijgen scholen meer armslag in hun personeelsbeleid en tijdelijke leraren meer werkzekerheid. Deze CAO realiseert zo ook de oorspronkelijke doelstellingen van het loopbaanpact voor starters en tijdelijke leerkrachten. Alle sociale partners zullen dit voorakkoord verdedigen bij hun achterban.

Er zijn de volgende jaren veel leraren nodig door een toename van het aantal leerlingen en de uitstroom van oudere leraren. Bovendien trekt de arbeidsmarkt aan en is er een grote nood aan hooggeschoolde arbeidskrachten. Het aantal gemelde vacatures binnen onderwijs is sinds schooljaar 2013-2014 dan ook gestegen met 60%. Vanaf 2019 zal de jaarlijkse vraag naar nieuwe leraren stijgen van 5000 tot 7000 voltijdse leraren per jaar, waarvan zo'n 4000 in het secundair onderwijs.

Aan de andere kant zien we dat startende leerkrachten hun eerste jaren vaak kleinere opdrachten krijgen, verspreid over verschillende scholen. Zo krijgt liefst 4 op de 10 starters in

zijn eerste jaar een aanstelling die minder dan 1/3 van een totale opdracht bedraagt. Scholen van hun kant vinden steeds moeilijker kandidaten voor deze korte vervangingen.

De vorige CAO voor onderwijs dateert intussen van 2013. Daarom zette de Vlaamse Regering het licht op groen voor onderhandelingen over een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst en voorzag ze bij de begrotingsopmaak in oktober in een onderhandelingskader waarbinnen een budget van 108 miljoen euro ter beschikking komt tegen 2020, met een opstap van 10 miljoen euro in 2018 en 30 miljoen euro in 2019. Zo komt er op 1 september 2018 een lineaire loonsverhoging van 0,3% die vanaf 1 januari 2021 oploopt tot 1,1%. Zo houden de onderwijslonen gelijke tred met die in andere sectoren.

Daarnaast komt er ook een extra loontrap vanaf 36 jaar anciënniteit. Zo komt er een einde aan het feitelijke loonplafond in onderwijs dat vandaag al na 25 jaar dienst bereikt wordt en worden personeelsleden ook op het einde van hun loopbaan financieel gewaardeerd.

Betere aanvangsbegeleiding voor starters

Maar deze CAO gaat veel verder dan koopkrachtmaatregelen. Via een breed pakket aan maatregelen wordt ook de situatie van de beginnende en tijdelijke leraar aanzienlijk versterkt. Zo is een doorgedreven aanvangsbegeleiding voor elke starter in de toekomst een recht en een plicht. Door intensieve coaching kan hij of zij geleidelijk ingroeien in de job en zijn of haar competenties als leraar verder ontwikkelen en waar nodig bijsturen.

Meer werkzekerheid door lerarenplatforms

Daarnaast worden extra middelen vrijgemaakt voor scholen om lerarenplatforms op te starten voor vervangende leerkrachten. De leraar die via zo'n platform te werk gesteld wordt, moet voor minstens 85% ingezet worden op de klasvloer. Deze leraren kunnen afwezige leraren vervangen, maar kunnen evenzeer de plaats van meer ervaren leraren innemen die zelf voor een andere opdracht kiezen zoals co-teaching, begeleiding, vakgroepwerking,

In het basisonderwijs worden op die manier tot 2500 leraren ingeschakeld, gemiddeld 6 à 7 per scholengemeenschap. In het secundair onderwijs waar de situatie complexer is door de veelheid aan bekwaamheidsbewijzen en specialisaties wordt in een eerste fase een proefproject opgestart met 350 leraren. Dit zal nauwgezet opgevolgd worden met het oog op een uitbreiding vanaf 2019-2020. Hiervoor wordt vanaf schooljaar 2018-2019 in 17,5 miljoen euro voorzien.

Indien scholen ondanks deze vervangingsplatforms toch geen vervangers vinden, krijgen ze de mogelijkheid om vervangingsopdrachten op te sparen en te bundelen. Op die manier kunnen 'onaantrekkelijke' korte vervangingen van enkele weken gebundeld worden tot een stabielere lesopdrachten verder in het schooljaar.

Sneller uitzicht op een vaste aanstelling door een doorgedreven begeleiding

Leraren zullen vanaf 1 september 2019 ook sneller een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) kunnen krijgen, namelijk na 400 in plaats van na 600 dagen effectieve prestaties. Daardoor wordt de 'proefperiode' korter maar intenser. Als er na deze periode nog twijfels zijn, kan de school deze periode verlengen met 200 dagen. Tijdens deze periode heeft het personeelslid recht op verlengde en gerichte aanvangsbegeleiding. Deze inkorting van de 'proefperiode' moet samen gaan met een kwaliteitsvolle begeleiding.

Tot slot wordt ook de procedure van de vaste benoeming vereenvoudigd. Er komt 1 ingangsdatum op 1 januari vanaf 2019. Bovendien zullen functies van personeelsleden die voor langere tijd in een verlofsysteem zitten (eindeloopbaan, ziekte, ...) deels vacant verklaard worden, waardoor ongeveer 6.000 tijdelijke leerkrachten meer perspectief krijgen op een stabiele loopbaan.

Ook nog: Een meer performante en rechtszekere evaluatie, meer middelen voor aanvangsbegeleiding, beleidsondersteuning en professionalisering.

Door sneller te benoemen komen er budgetten vrij waarmee we de scholen bijkomend willen ondersteunen. De omvang zal afhankelijk zijn van de effectieve bijkomende vaste benoemingen. Op basis van de huidige ramingen zou dit het volgende betekenen: Deze CAO geldt voor alle onderwijsniveaus behalve hoger onderwijs en basiseducatie. Daarvoor lopen de gesprekken nog.

Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits: "Met dit voorakkoord over een nieuwe CAO realiseren we niet alleen de ... Lees verder via:

https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/voorakkoord_CAO

◆ Naar minder zittenblijvers

Omdat Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) vindt dat zittenblijven een ultieme remedie moet zijn, gaat ze het B-attest inperken. Vanaf juni 2020 zullen klassenraden, na advies van een Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB), eerst hun akkoord moeten geven vooraleer leerlingen hun jaar mogen overdoen in het geval van een B-attest. Als dat akkoord er niet komt, moeten ze een hoger jaar aanvatten in een andere richting.

Vanaf 2020 zullen klassenraden hun akkoord moeten geven voor leerlingen met een B-attest hun jaar mogen overdoen.

Wie nu een B-attest krijgt, kan zelf beslissen om van studierichting te veranderen of dat jaar te herdoen. Het A-attest leidt automatisch tot toegang tot het volgende schooljaar, een C-attest betekent nog steeds verplicht zittenblijven.

Onderwijsexperten waarschuwen dat scholen met deze nieuwe maatregel makkelijker leerlingen kunnen uitsluiten door ze alle richtingen te belemmeren en ook het zittenblijven onmogelijk te maken. Dan moeten ze wel van school veranderen.

Tegelijkertijd met het inperken van het zittenblijven, zullen er na het eerste jaar van de eerste graad geen B-attesten meer gegeven worden, wel een A-attest met een verplichte remediëring. Een C-attest kan nog in uitzonderlijke gevallen.

Volgens Neutr-On zou het beter zijn de leerlingen, waarvan al in de loop van het schooljaar duidelijk wordt dat ze het niet gaan halen, vlugger bij te scholen. Dat zou kunnen door woensdagnamiddagstudies in te voeren en tijdens de vakantieperioden extra huistaken te geven. Of met vakantiescholen in te richten om een aantal vakken beter in te studeren. Met andere woorden: achterblijvers moeten wat vlugger aangepord worden om betere resultaten te halen in plaats van te wachten tot hun achterstand hopeloos wordt.

SECTOREN

◆ Beroepskennis in bouwsector

Vanaf 2019 wil de Vlaamse Regering het vereiste attest voor 11 bouwgerelateerde beroepen opheffen. De klemtoon verschuift naar levenslang leren.

Voorstel goedgekeurd door Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering heeft op 5 juli haar eerste goedkeuring gegeven aan het voorstel tot opheffing van beroepskennis voor 11 bouwgerelateerde beroepen. Vanaf 1 januari 2019 zal je in Vlaanderen beroepsactiviteiten in de bouwsector kunnen uitoefenen zonder dat je daarbij een attest dient voor te leggen of de vereiste praktijkervaring dient te bewijzen.

Het doel is om de drempel tot ondernemen te verkleinen. Het opheffen betekent niet dat ondernemersvaardigheden minder belangrijk worden, wél dat er meer ingespeeld wordt op de noden van de (toekomstige) ondernemer. Er wordt meer ingezet op duaal leren en op maat gerichte opleidingen die niet alleen bij de start maar eveneens doorheen de ondernemerscyclus nuttig zijn.

Concreet betekent dit dat voor de hierna opgesomde activiteiten vanaf 1/1/2019 de hoger vermelde beroepsbekwaamheid niet meer moet worden bewezen:

- Installateur-Frigorist
- Algemeen aannemer
- Ruwbouwactiviteiten
- Dakdekkers- en waterdichtingsactiviteiten
- Installatieactiviteiten (CV, gas, sanitair, ...)
- Tegel-, marmer- en natuursteenactiviteiten
- Stukadoor-, cementeer- en dekvloeractiviteiten
- Algemeen schrijnwerker
- Schrijnwerker plaatsen en herstellen
- Eindafwerkingsactiviteiten
- Elektrotechnische activiteiten

◆ Stakingen

De voorzitter van de socialistische vakbond ABVV, Robert Vertenuel, wou een nationale staking organiseren op 2 oktober.

De arbeidsdeal, de zware beroepen en de pensioenhervorming zijn de voornaamste redenen om in actie te komen, zei hij in een bericht in De Standaard.

Maar ondertussen zijn de plannen gewijzigd.

De socialistische vakbond ABVV zal op 2 oktober dan **toch geen nationale staking** organiseren. Niet alle federaties zijn het daar evenwel mee eens. Zo kiest volgens De Standaard de Luikse tak toch voor een 24 urenstaking.

Het ABVV roept "al zijn militanten, leden en werknemers op om massaal deel te nemen aan de actiedag van de drie vakbonden voor waardige pensioenen op 2 oktober". "Een actiedag

die de vorm zal aannemen van diverse manifestaties en sensibiliseringsacties”, citeerde De Standaard de vakbond.

Later kondigde de ABVV-afdeling van ‘Luik-Hoei-Borgworm’ wel een 24 urenstaking aan. “De militanten van Luik-Hoei-Borgworm hebben beslist om, in het kader van de vakbondsactie van 2 oktober, tot een 24 urenstaking over te gaan in de twee arrondissementen”. De afdeling roept daarnaast de christelijke vakbond en andere Waalse ABVV-afdelingen op om deel te nemen aan de staking.

Hangt het van de Luikse tak af, dan komt er na 2 oktober een (nieuwe) nationale staking. Is dit niet haalbaar, dan moeten alleen de Waalse vakorganisaties het werk neerleggen. Volgens de krant De Standaard heeft men aan Vlaamse kant weinig zin in een nieuwe nationale staking. Daarnaast was er bij het ABVV intern kritiek op de stakingsbereidheid van Vertenuel. Zo zou hij – met een staking twee weken voor de gemeenteraadsverkiezingen – “de slechtst mogelijke keuze” hebben gemaakt.

Regeringspartij N-VA betreurt bij monde van Kamerlid Wim Van der Donckt de oproep van de socialistische vakbond. “Wat mij persoonlijk uitermate stoort is dat het ABVV niet inziet dat de arbeidsdeal en pensioenhervorming waartegen het fulmineert, essentieel zijn om de vele knelpuntvacatures vlotter en beter in te vullen en de toekomst van onze pensioenen en sociale zekerheid veilig te stellen”, klinkt het. Daarnaast heeft het Kamerlid vraagtekens bij de ‘confrontatiepolitiek’ van Vertenuel. “Op een ogenblik dat de werkloosheid op haar laagste niveau staat sinds begin jaren ’80, kiest de nationale voorzitter van ABVV-FGTB Robert Vertenuel voor de weg van politieke confrontatie!”, stelt Van der Donckt. “Ik hoop dat het gezond verstand bij het ABVV terugkeert en dat zij kiezen voor de weg van het sociaal overleg om de economische groei en private jobcreatie verder aan te zwengelen en niet voor een politiek geïnspireerde algemene staking op 2 oktober”.

*

Op vrijdag 10 augustus werd er gestaakt door de piloten van Ryanair op verschillende luchthavens in Europa, waardoor in totaal bijna vierhonderd vluchten (één op de zes) werden geannuleerd. Ook de Nederlandse piloten wilden zich bij de acties aansluiten, maar Ryanair stapte eerder deze week naar de rechter om dat te verhinderen. De rechtbank uit Haarlem ging akkoord met de staking.

Hoewel Nederlandse piloten van Ryanair van de rechter toestemming kregen om te staken, stijgen er toch Ryanair-vliegtuigen op vanuit Nederland.

De Nederlandse stakers stonden ingeroosterd voor in totaal 22 vluchten van en naar Eindhoven Airport. Hoewel Ryanair bot ving bij de rechter, kondigde de luchtvaartmaatschappij donderdagavond 9 augustus meteen aan dat de vluchten in Nederland zouden uitgevoerd worden zoals gepland.

Op de luchthaven van Eindhoven deed Ryanair daarvoor een beroep op zelfstandige piloten uit België, bevestigd Didier Lebbe van de CNE. "Sommigen wilden niet gaan, maar werden ertoe verplicht door hun statuut. We weten dat het om valse zelfstandigen gaat. De sociale inspectie heeft dit al aangekaart. Maar er beweegt niets en dus blijft Ryanair er gebruik van maken," hekelt de vakbondsafgevaardigde.

Vrijdag werd er dan uiteindelijk door Ryanair-piloten gestaakt in België, Duitsland, Ierland, Nederland en Zweden.

Ryanair heeft ondertussen een akkoord bereikt met de Ierse vakbond ForSA in het sociaal conflict bij de Ierse lowcostluchtvaartmaatschappij. De piloten zullen zich nu in een stemming moeten uitspreken over het akkoord. De vakbond ForSA zal alvast aanraden om het akkoord te aanvaarden, meldt het financieel nieuwsagentschap Bloomberg.

Het personeel in Ierland nam het initiatief voor betere arbeidsvoorwaarden. Ryanair en Forsa kwamen tot het akkoord na langdurige gesprekken.

In Nederland blijven de spanningen tussen Ryanair en de piloten verder duren.

Volgens de digitale krant Express zijn er volgende jaren meer dan 635.000 bijkomende piloten nodig. Dat wordt dus een knelpuntberoep.

Over de hele wereld zoeken luchtvaartmaatschappijen naar oplossingen om een dreigend pilotentekort alsnog te kunnen afwentelen. Journalisten van de Amerikaanse zakenkrant The Wall Street Journal verwijzen daarbij naar cijfers van vliegtuigbouwer Boeing, die heeft berekend dat de volgende twee decennia wereldwijd 635.000 piloten zullen moeten worden aangeworven.

Die explosieve groei wordt toegeschreven aan de sterke uitbreiding die voor de luchtvaart de volgende jaren in het vooruitzicht wordt gesteld, terwijl bovendien een belangrijk gedeelte van de actuele populatie piloten inmiddels dicht bij het pensioen staat.

In de Verenigde Staten hebben een aantal kleinere luchtvaartmaatschappijen wegens personeelstekorten een reeks vluchten moeten schrappen. Diverse maatschappijen hebben zich dan ook uit een aantal markten moeten terugtrekken.

Er zijn onvoldoende piloten beschikbaar om alle routes te kunnen bedienen. Met de aangekondigde pensioenen, moet heel snel een crisissituatie worden verwacht.

In het verleden konden de luchtvaartmaatschappijen vaak putten uit legerpiloten die hun militaire carrière hadden afgesloten en hun loopbaan in de burgerluchtvaart wensten verder te zetten. Maar ook dat kanaal is volgens Wall en Tangel grotendeels opgedroogd.

“Ook het Amerikaanse leger heeft saneringen moeten doorvoeren,” zeggen de journalisten. “De concurrentie voor commerciële piloten is zo hevig geworden, dat het Amerikaanse leger zelf met een aantal tekorten wordt geconfronteerd. Geraamd wordt dat de Amerikaanse luchtmacht nood heeft aan tweeduizend bijkomende piloten.”

Om het probleem aan te pakken, bieden de maatschappijen aantrekkelijke loonpakketten aan, waarbij ook bonussen en bijkomende voordelen worden voorzien. Regionale maatschappijen bieden beginnende piloten vaak een salarispakket van ongeveer 50.000 dollar per jaar. Twee jaar geleden was dat slechts 30.000 dollar.

Bovendien wordt door vele maatschappijen geïnvesteerd in training en rekrutering, terwijl geregeld ook financiële tussenkomsten worden geboden aan jongeren die pilotenstudies willen volgen. Tenslotte wordt ook getracht bij concurrenten personeel weg te halen.

Bovendien proberen luchtvaartmaatschappijen uit de Verenigde Staten en Europa te rekruteren bij ervaren piloten die eerder door aantrekkelijker voorwaarden naar concurrenten uit het Midden-Oosten en Azië waren gelokt. Volgens insiders zullen op dit ogenblik weinig piloten bereid worden gevonden om westerse maatschappijen te verlaten en naar Aziatische carriers over te stappen.

<https://nl.express.live/2018/08/13/wereld-heeft-volgende-twintig-jaar-635000-bijkomende-piloten-nodig>

◆ Barema's onder druk

Voor de derde maal lanceert de regering Michel-De Wever een aanval op de lonen. Ditmaal wil ze de loonbarema's aanpakken. En de solidariteit tussen de werknemers breken. Staat iemand er nog van te kijken?

In het pakket maatregelen dat aangekondigd werd tijdens onze vakantie valt de regering de lonen en de koopkracht aan. Na de indexsprong en de bevrozing van de lonen, is dit nu al de derde keer dat de regering-Michel-De Wever het inkomen van de werknemers afpakt.

Loonbarema's zijn tabellen die het gegarandeerde minimumloon voor een welbepaalde functie vermelden volgens het verloop van de carrière. Die barema's zijn voor 68% van de werknemers in de privé (40% arbeiders en meer dan 90% bedienden), vastgelegd in het cao van het bedrijf of van de sector.

Werkgevers proberen al jaren een einde te stellen aan het mechanisme van de automatische loonsverhogingen.

Bedienden hebben in het begin van hun loopbaan een relatief laag loon. Dat gaat in de loop van de jaren automatisch omhoog, volgens de ervaring en anciënniteit. Elk "trapje hoger" staat voor een "barema". Severine, bediende categorie 1 bij Delhaize, is op die manier voltijds beginnen werken tegen een brutoloon van 1662 euro per maand. Na 22 jaar dienst zal dat oplopen tot 1910 euro bruto. Carmen, een ander voorbeeld, is kaderlid bij AXA Bank, met een beginloon van 2207 euro bruto. Na 35 jaar dienst zal dat oplopen tot 3682 euro bruto.

Het loon wordt progressief en automatisch aangepast in de loop van de carrière, binnen dezelfde functie. Een bediende met 30 jaar dienst verdient gemiddeld 30% meer dan in zijn beginjaren.

Bij arbeiders gaat de aanpassing van het barema veeleer gepaard met een verandering van functie. Bijvoorbeeld wanneer hij ploegbaas of voorman wordt. Een arbeider verdient aan het einde van zijn carrière gemiddeld 6% meer dan in zijn beginjaren.

Ook in de openbare dienst bestaan er loonbarema's. Die zijn nog bindender dan in de privésector. En hoewel de regering er in haar communiqué niks over zegt, moeten we ons geen illusies maken: ook die zullen niet aan de hakbijl ontsnappen.

Werkgevers proberen al jaren een einde te stellen aan het mechanisme van de automatische loonsverhogingen. Zowel aan het systeem van de indexering als aan dat van de barema's. En daarvoor halen ze steeds dezelfde reden aan: ons huidige baremasysteem (gebaseerd op de anciënniteit van de werknemers) zou te duur zijn en oudere werknemers uit de arbeidsmarkt prijzen. Door de barema's te herzien, zou een oudere werknemer niet langer automatisch meer moeten verdienen dan een jongere werknemer. Hun wonderoplossing is dus om het loon van de werknemers te laten afhangen van hun prestaties en "meer flexibiliteit in de loonpakketten" in te voeren.

De loonbarema's op basis van anciënniteit zijn een transparante manier van verloning.

"De anciënniteitsbarema's hebben tot gevolg dat op een gegeven moment de groeiende loonkosten niet meer overeenstemmen met de (voldoende) productiviteit van de werknemer. De relatief hogere kosten voor die werknemers in vergelijking met die voor jongere werknemers die hetzelfde werk doen brengen de werkgevers ertoe ervaren

werknemers (ouder dan 50 jaar) van de arbeidsmarkt te verwijderen”, vertelt het VBO. (Le Soir, 25 juli) De Voka (de Vlaamse werkgeversorganisatie) stelt voor de “automatische loondrijvers af te schaffen om ruimte te creëren voor gedifferentieerde verloning” (L’Echo, 17 nov. 2017).

En de regering-Michel-De Wever heeft dat als een gehoorzame leerling goed in haar oren geknoopt. “De minister van werk zal samen met de sociale partners een precieze agenda vastleggen voor de lopende hervorming van de lonen, die niet langer aan leeftijd maar aan competentie en productiviteit moeten worden gekoppeld.” (Persmededeling minister Peeters, 24 juli)

Terug naar de 19de eeuw

De regering wil dus een nieuw loopbaanmodel invoeren dat “de werknemers in staat stelt een verloning te ontvangen die meer in overeenstemming is met hun competentie en productiviteit in plaats van een lineaire verhoging in functie van leeftijd of anciënniteit”. Met andere woorden: we gaan naar een systeem waar iedereen betaald wordt in functie van zijn individuele productiviteit en de vaardigheden die hij individueel heeft moeten aanleren.

De afbraak van het collectieve verloningsmechanisme (waarbij alle werknemers die dezelfde taak uitvoeren hetzelfde loon krijgen) om het te vervangen door een systeem gebaseerd op “verdienste” en individuele “productiviteit” betekent een enorme stap achteruit. We gaan terug naar toestanden zoals in de 19de eeuw, toen de verloning gebeurde op basis van “stukwerk”.

Hoe kun je kwaliteiten zoals vriendelijkheid en omgaan met mensen quoteren?

Maar kunnen de lonen werkelijk objectief worden vastgesteld op basis van criteria zoals productiviteit en competentie? In bepaalde werkomgevingen is het rendement gemakkelijk meetbaar, maar in andere ligt dat heel wat moeilijker. De competentie van iemand afmeten is trouwens altijd subjectief, vooral in de sociale sector, de gezondheidszorg en nog andere dienstverlenende sectoren. Hoe kun je kwaliteiten zoals vriendelijkheid en omgaan met mensen quoteren?

De loonbarema’s op basis van anciënniteit zijn een transparante manier van verloning. Door anciënniteit, indexaanpassingen en interprofessionele en sectorale onderhandelingen krijgt elke werknemer meer koopkracht. Zelfs als hij in een onderneming werkt waar er weinig ruimte is voor onderhandelingen. De afschaffing van de barema’s, loonplafonnering of –verlaging zal enkel nog meer ongelijkheid in de hand werken.

Lees verder via:

<https://pvda.be/artikels/de-loonbarema-s-zijn-transparant-veilig-en-collectief-dus-wil-de-overheid-er-vanaf>

9 goede redenen om de barema’s te behouden

- Ze zijn helder, transparant en zeker. Dank zij de barema’s ken je met zekerheid je loon en de te verwachten verhogingen. Die verhogingen komen er automatisch. Zij hangen niet af van de bedrijfsresultaten of van de uitkomst van een evaluatiemoment.
- Ze baseren zich op objectieve parameters. Barema’s en functioneringsclassificaties laten toe de zaken te objectiveren. Je vertrekt van het principe dat iedereen zijn allerbeste beentje voorzet. Maar ook van het principe dat wie jong is en aan zijn loopbaan begint nog veel moet leren en niet al te veel verantwoordelijkheden op zich kan nemen.

Daarom zijn de barema's aan het begin van je carrière lager en gaan ze de hoogte in naarmate je in je functie groeit. Op die manier hebben jongeren de zekerheid dat ze tijdens hun carrière kunnen doorgroeien via precies afgebakende tussenstappen.

- Zij zijn voor vele arbeiders (bovenop de index) de enige mogelijkheid tot loonsverhoging. Hun patroon geeft hen meestal niets méér dan dat waar hij wettelijk toe verplicht is.
- Ze laten toe dat de ervaren werknemers gemotiveerd aan de slag blijven in het bedrijf. Zonder barema's kan de patroon de lonen willekeurig bepalen, iets wat al te vaak leidt tot frustraties en demotivering.
- Zij laten aanvullingen toe. Barema's vormen een minimumbasis. Niets belet ze te overstijgen bij bedrijfsonderhandelingen om de persoonlijke competenties van arbeiders in rekening te brengen.
- Zij beletten discriminatie. Mannen, vrouwen, jongeren, interimarbeiders,... iedereen wordt volgens dezelfde barema's betaald.
- Ze zijn controleerbaar en verplicht. Elke arbeider kan op elk moment nagaan of hij het juiste loon krijgt uitbetaald.
- Ze zorgen voor een zekere administratieve eenvoud. Het is niet nodig elk jaar opnieuw te berekenen wie welke opslag verdient.
- Ze laten een vergelijking met "de markt" toe. De sectoraal onderhandelde barema's beperken in zekere zin de concurrentie. Het maakt niet uit of je bij Dehaize werkt of bij Colruyt: je wordt volgens dezelfde barema's betaald. Idem-dito voor AXA of Beobank. De barema's zijn dezelfde voor de hele banksector.

Bron: PVDA

◆ 4-dagen werken is gezonder

Het brengt al een tijdje een grote discussie met zich mee: de werkweek korter maken, of toch maar niet. De prijswinnende econoom John Maynard Keynes sprak al in de jaren dertig over een werkweek van amper 15 uren. Dat was misschien iets te hoog gegrepen, al komen we steeds dichterbij een week van maar vier werkdagen.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat een 4-daagse werkweek écht wel beter is. Voor iederéén.

Het bedrijf Perpetual Guardian in Nieuw-Zeeland nam de proef op de som. Zes weken lang werkten de 240 werknemers maar vier dagen per week, in plaats van vijf. En dat terwijl ze hetzelfde salaris kregen. Het idee: kortere werkweken zou de verdeling van het werk verbeteren én zorgen voor een betere focus.

Het resultaat? De werknemers kwamen na het weekend terug met energie voor tien. De dingen waar ze voordien geen tijd voor hadden, zoals naar de tandarts gaan of eens lekker gaan eten met de hele familie, konden nu dus wel op hun extra vrije dag. Ze dachten veel beter na over hun vrijetijdsbesteding.

En ook op kantoor was een duidelijk verschil te merken. Het geroezemoes was een stuk minder, de werknemers waren geconcentreerder aan het werk en de praatjes aan de koffiemachine of in de gangen waren een stuk korter.

Maar dat geldt natuurlijk niet voor iedereen. Hoewel de meesten productiever en meer geconcentreerd waren op het werk, waren er ook een paar die het concept niet helemaal begrepen. Want als je drie dagen thuis bent, betekent dat wel dat je al het werk op amper vier dagen moet doen, en dus toch harder moet werken.

Maar dat hield de CEO van het bedrijf niet tegen om de 4-daagse werkweek permanent in te voeren. De cijfers liegen er ook niet om. Vóór het experiment gaf maar 54% van de werknemers aan een gezonde work-life-balance te hebben. Na de proefperiode was dat aantal gestegen tot 78%. Ook had 7% minder last van stress en voelden ze zich maar liefst voor 20% meer betrokken bij het team. Voor Perpetual Guardian dus een geslaagd experiment Bron: Jobat

◆ Arbeidsdeal werkt negatief

De arbeidsdeal van de regering-Michel lijkt wel een wenslijst van de werkgeversorganisaties. Uitkeringen verlagen, brugpensioen verder afbouwen en de barema's van oudere werknemers aanpakken. En dat allemaal omdat er 'maar' 490.000 werklozen zijn.

In mei waren er 490.318 werkzoekenden. Daartegenover staan 'slechts' 135.000 openstaande vacatures. Bovendien zijn er in 2018 in Vlaanderen alleen al 34.000 meer werkzoekenden dan bij de vorige economische pieken van 2001 en 2008. Dat bleek eerder deze maand nog uit een intern document van de VDAB.

Toch gaat het in regeringskringen al maanden enkel nog over 'krapte op de arbeidsmarkt'. De voorbije nacht sloot de regering-Michel een arbeidsdeal. Uit de lijst van 28 maatregelen blijkt dat al die heisa over krapte vooral moest dienen om de aanpak van werkzoekenden strenger te maken en om in één tijd nog een aantal maatregelen te nemen die populair zijn in werkgeverskringen.

Zo zullen uitkeringen – nadat ze gedurende de eerste zes maanden iets verhoogd worden – sneller dalen. De maatregel heet budgetneutraal te zijn. Wat aan de langdurig werklozen afgenomen wordt, zou bij de andere groep terecht komen. Maar de uitkeringen voor langdurig werklozen liggen nu al 10 procent (voor alleenstaanden) en tot 30 procent (voor samenwonenden) onder de Europese armoedegrens, zo rekende armoedespecialist Ides Nicaise deze week nog voor.

De absolute ondergrens zou niet dalen – zo belooft minister van Werk Kris Peeters toch -, maar werkzoekenden gaan dus wel sneller die ondergrens bereiken en dus diep onder de armoedegrens zakken.

Volgens de cijfers van Eurostat moet nu al de helft van de werkzoekenden rondkomen met een inkomen dat onder de armoederisicogrens ligt. Voor kinderen die opgroeien in een gezin waarin alle volwassenen werkloos zijn bedraagt het armoederisico maar liefst 86 procent. Die cijfers zullen ongetwijfeld stijgen de komende jaren.

De logica van de regering is dat mensen pas bereid zullen zijn te werken als ze honger en kou lijden. Ernstige onderzoekers spreken dat buikgevoel tegen. Ides Nicaise: "Volgens ons jongste onderzoek op Europese schaal zou je bij een halvering van de uitkeringen de tewerkstellingskans van kansarme werkzoekenden hooguit met een half procent kunnen verhogen. Dat komt omdat de financiële druk hen wel harder doet zoeken, maar hen niet meer kansen biedt. En de "gelukkigen" die dan toch een job vinden, snoepen hem vaak af van een andere werkzoekende."

In de arbeidsdeal duikt ook het plan om langdurig werkzoekenden verplichte gemeenschapdienst te laten uitvoeren opnieuw op. Ook hier wijst eerder onderzoek op

nefaste gevolgen voor (vooral) laaggeschoolde werkzoekenden. In landen waar het systeem van bestaat wordt vastgesteld dat gemeenschapdienst geen mensen aan een job helpt, maar dat het wel laaggeschoolde reguliere jobs verdringt. Betaalde jobs zullen voortaan kunnen uitgevoerd worden door onbetaalde langdurig werklozen.

De regering opent ook nog eens de aanval op de barema's. Dat zijn de loonsverhogingen die mensen krijgen naarmate ze langer een job uitoefenen. "De minister van werk, zal samen met de sociale partners een precieze agenda vastleggen voor de lopende hervorming van de lonen, die niet langer aan leeftijd maar aan competentie en productiviteit moeten worden gekoppeld", zo staat het in de officiële versie van de arbeidsdeal. In de zogenaamde landingsbanen wordt ook gesnoeid. Nu konden bepaalde werknemers nog vanaf 55 tijdscrediet nemen om de laatste jaren van hun loopbaan te verlichten. Die grens wordt nu voor alle werknemers opgetrokken tot 60 jaar.

Bruggpensioen (of SWT zoals dat nu heet) vanaf 55 bij bedrijven die herstructureren zoals onlangs nog bij Carrefour is vanaf 2019 ook niet langer mogelijk. Dan wordt de minimumleeftijd opgetrokken tot 59. Een jaar later zelfs tot 60 jaar. De regering wil bij knelpuntberoepen ook onderzoeken of het aantal overuren dat recht geeft op belastingverminderingen kan verhoogd worden van 130 tot 184 uur per jaar. De tekst legt niet uit hoe deze maatregel werkzoekenden aan een job moet helpen.

Al die maatregelen samen moeten een half miljard opbrengen. Zo wordt meteen een groot deel van het gat in de begroting gevuld. Ter vergelijking: bij fiscale fraudeurs wil de regering 150 miljoen zoeken.

Lees verder via:

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2018/07/24/arbeidsdeal-van-de-regering-michel-slecht-nieuws-voor-werkzoekenden-en-voor-werknemers>

VARIA

◆ Wat verandert er in september?

Zoals elke maand veranderen er ook nu weer enkele zaken. Hierbij een overzicht.

- **Spilindex overschreden**

De spilindex is afgelopen maand overschreden, zo meldt de federale overheidsdienst Economie. Dat betekent dat de sociale uitkeringen en de pensioenen in september twee procent omhoog gaan, en dat de weddes in de openbare sector in oktober met twee procent stijgen.

Wat is de spilindex nu juist? Is die stijging er voor iedereen? En hoe ga ik dat voelen in mijn portemonnee? Een overzicht:

De lonen in ons land stijgen als producten en diensten in de winkels duurder worden. Dat gebeurt op basis van de zogenaamde gezondheidsindex. Dat is een cijfer dat de prijsevolutie

samenvat van een groot aantal producten en diensten. Als die gezondheidsindex een bepaald niveau of spil overschrijdt, dan zegt men dat de spilindex overschreden is.
Openbare sector versus privésector

Voor de openbare sector is er een wet die de indexkoppeling van de wedden van ambtenaren regelt. Als de gezondheidsindex de spil overschrijdt, worden ook de lonen en sociale uitkeringen in de openbare sector aangepast. Ambtenaren, pensioenen, werkloosheidsuitkeringen, kinderbijlagen en andere uitkeringen volgen de spilindex. Gemiddeld krijgen ambtenaren twee maanden na de overschrijding van de spilindex dan ook een brutoloon op hun rekening dat twee procent hoger is dan voordien. In de privésector liggen de zaken iets moeilijker. Daar gebeurt de loonstijging via andere formules, afhankelijk van de collectieve arbeidsovereenkomst (cao) van de sector. Sommige sectoren zijn overeengekomen om de lonen te indexeren op een vast moment. Zo zijn er sectoren waar de lonen slechts één keer per jaar indexeren, maar andere hebben dan weer gekozen voor een indexaanpassing per kwartaal of per maand. De lonen worden dan vermenigvuldigd met een veranderlijke coëfficiënt die een verhouding is met de indexcijfers. De grootte van het indexpercentage is dus niet gekend, en moet telkens worden berekend.

Voelbaar of niet?

Een indexaanpassing lijkt op het eerste zicht goed nieuws voor je loonbriefje, maar het is niet altijd voelbaar. Vaak is de indexaanpassing enkel van toepassing op het minimumbarema en niet op de werkelijk uitbetaalde lonen die hoger zijn dan het minimumbarema. Dus als je loon hoger is dan het op u toepasbare minimumbarema en de indexaanpassing er enkel is voor het minimumbarema, dan merk je niets van de indexaanpassing.

- **Verwarmingstoelage ook aangepast**

Ten gevolge van de overschrijding van de spilindex dienen de volgende bedragen betreffende de verwarmingstoelage tevens te worden verhoogd op 1 september 2018: meer bepaald mag voor alle aanvragen ingediend vanaf 1 september 2018 het jaarlijks belastbare brutoloon van het huishouden het bedrag van 18.730,66 EUR verhoogd met 3.467,55 EUR per persoon ten laste, niet overschrijden. Meer informatie: [Sociaal mazoutfonds](#)

- **Schooljaar 2018-2019 Nieuwe maatregelen**

https://gallery.mailchimp.com/366d02e5625d901af645e2ac5/files/5b5e0993-66ff-4d84-b9b2-22c54869d84b/NIEUWE_MAATREGELEN_2018_2019_LANGE_VERSION_SD.pdf?utm_source=Klasse+-+Nieuwsbrieven&utm_campaign=0ecaf5116d-klasse_schooldirect_2018_08_21&utm_medium=email&utm_term=0_b661ff641f-0ecaf5116d-417312689

- **Aanvraag school- en studietoelage**

<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/aanvraag-van-een-school-en-studietoelage-voor-2018-2019-formulier>

- **Verbod voor meeste halogeenlampen**

De verkoop van twee types halogeenlampen wordt vanaf 1 september uitgefaseerd: winkels mogen hun oude voorraden nog verkopen, maar mogen die niet meer aanvullen. Meer specifiek gaat het om lampen met een E27- of E14-fitting, de peertjes en kaarsvormige lampen. Door het verbod zal 40 miljard aan elektriciteit bespaard worden.

- **Rookverbod in alle onderwijsinstellingen**

Er geldt vanaf 1 september een permanente rookverbod voor personeel, ouders, leerlingen en bezoekers/gebruikers in alle onderwijsinstellingen. Het verbod geldt 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 in alle scholen. Het verbod geldt ook voor e-sigaretten.

- **Strengere emissietests voor nieuwe auto's**

Voortaan moeten niet alleen nieuwe automodellen, maar ook de al bestaande modellen getest worden volgens de WLTP-methode, een gestandaardiseerde testcyclus die een realistischer beeld moet geven van de CO₂-uitstoot en het brandstofverbruik van het voertuig dan de oude NEDC-test.

- **Geen attest bedrijfsbeheer meer nodig om bedrijf te starten**

Wie een eigen zaak wil starten, heeft daarvoor vanaf 1 september 2018 niet langer een attest bedrijfsbeheer nodig. Volgens Vlaams minister van Werk Philippe Muyters (N-VA) is zo'n attest een onnodige drempel die sommige getalenteerde mensen tegenhoudt om een zaak te starten.

- **Gelijk loon voor gelijk werk in basisonderwijs**

Alle directeurs gewoon en buitengewoon basisonderwijs, ook die van scholen met een klein aantal leerlingen, worden voortaan gelijk betaald aan de hoogste salarisschaal. In totaal krijgen 2.450 directeurs basisonderwijs een hoger loon. Bijna 500 directeurs krijgen een loonsverhoging van 9 procent en 1.956 directeurs zien hun loon met 2 procent stijgen. In scholen vanaf 100 leerlingen wordt de directie ook klasvrij. Dit betekent dat 327 directeurs volledig klasvrij worden. De lesopdracht van directeurs van een school met minder dan 100 leerlingen wordt met 4 uur .

- **Hervorming van de erfbelasting in Vlaanderen**

De tarieven van de erfbelasting in Vlaanderen worden vanaf 1 september op verschillende punten gewijzigd.

Voor wie erft in de zijlijn - bijvoorbeeld van een broer of een zus - verdwijnt de hoogste schijf van 65 procent. Het hoogste tarief bedraagt voortaan 55 procent. Daarnaast komt er een lager tarief van 25 procent voor het bedrag tot 35.000 euro dat in de zijlijn wordt geërfd.

Ook voor de langstlevende partner - de rechte lijn - verandert een en ander. Tot nu toe had die enkel een vrijstelling van belasting voor de woning. Die vrijstelling wordt voortaan uitgebreid naar een eerste schijf van 50.000 euro aan onroerende goederen.

Wie jonger is dan 21 jaar en wees wordt, krijgt een vrijstelling tot 75.000 euro.

Tot slot komt er ook een flexibele erfenissprong. Daardoor kan wie een erfenis krijgt van een partner, ouder of grootouder, die voortaan ook deels doorgeven aan de eigen kinderen.

- **Soepelere regels voor erfenissen**

Op 1 september gaat een grondige hervorming van het erfenisrecht in. Die geeft de persoon meer vrijheid om te kiezen naar wie zijn nalatenschap gaat.

Zo wordt de verhouding tussen de wettelijke reserve van de kinderen, het deel van de erfenis dat voor hen is voorbehouden, en het beschikbaar deel van de erflater aangepast.

Voortaan hebben alle kinderen samen recht op de helft, over de andere helft kan je zelf beslissen. De ouders van de persoon zijn niet langer beschermde wettelijke erfgenamen. Dat is vooral belangrijk voor mensen zonder kinderen. Zij kunnen ervoor kiezen dat een deel van hun nalatenschap niet langer naar hun ouders gaat, maar wel bijvoorbeeld naar de partner.

Nog een verandering is dat goederen die tijdens het leven werden geschonken (zoals bijvoorbeeld een huis aan een kind), na het overlijden niet “in natura” meer moeten worden ingebracht. Voortaan wordt alleen de waarde ervan in rekening gebracht om de erfenis gelijk te verdelen tussen de verschillende erfgenamen. Wie al schenkingen deed en liever de oude regels volgt, kan nog een “akte van behoud” laten opstellen.

- **Aanpassing buslijnen**

Op 1 september wijzigt het aanbod van De Lijn op 137 lijnen over heel Vlaanderen. Aanpassing van de dienstregeling, een of meerdere haltes of een aanpassing van het traject. In een aantal gevallen gaat het om ritten gericht op scholen. Even nakijken of er voor u iets verandert dus.

- **Campagne voor verkeersveiligheid in schoolstraten**

Met de campagne “Paraat voor de Schoolstraat” wil Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V) zoveel mogelijk scholen (basis en secundair) en lokale besturen ertoe aanzetten om schoolstraten in te richten en uit te testen tussen midden september en midden oktober, zowel in Vlaanderen als voor het Nederlandstalige onderwijs in Brussel.

- **Katholieke basisscholen met nieuw leerplan**

Het innovatieve leerplan “Zin in leren! Zin in leven!” van Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan vanaf 1 september 2018 al in de basisscholen van het vrije net worden gebruikt. In samenspraak met de inspectie, krijgen de vrije basisscholen tot 1 september 2020 de tijd om het nieuwe leerplan in te voeren.

- **Tijdelijke leraren krijgen meer werkzekerheid door lerarenplatform**

Tijdens het schooljaar 2018-2019 wordt een “proefproject lerarenplatform” opgezet om meer tijdelijke leraren werkzekerheid te bieden en een opdracht die voldoende substantieel is. De platformen uit het basis- en het secundair onderwijs krijgen de mogelijkheid om een aantal leraren een aanstelling te geven van 1 oktober tot het einde van het schooljaar.

- **Meer onderwijs in vreemde taal, meer werkpleklernen en meer kunstonderwijs**

Twintig extra middelbare scholen gaan vanaf 1 september vakken in een vreemde taal onderwijzen. Vanaf 1 september stappen ook meer dan 180 scholen, centra voor deeltijds onderwijs en Syntra- lesplaatsen in het proefproject “Schoolbank op de werkplek” om van duaal leren een succes te maken. Bijna twee op de drie academies in Vlaanderen bieden vanaf volgend schooljaar voor het eerst opleidingen aan voor muziek en woord vanaf 6 jaar. Het gaat om 98 academies. Er krijgen 140 academies groen licht voor 777 nieuwe opleidingen. Daarmee komt een einde aan de programmatie-stop die 7 jaar van kracht was.

De opleidingen zoals dj, kleinkunst, cabaret en comedy, recensent of musical zijn populair. Zeven academies kunnen vanaf 1 september starten met een volledig nieuwe afdeling beeldende en audiovisuele kunsten en 2 academies met een volledig nieuwe afdeling dans.

- **Huwelijksvermogensrecht wordt gemoderniseerd**

Het huwelijksvermogensrecht wordt aangepast en moet vanaf 1 september beter aangepast zijn aan de hedendaagse gezinsvormen. Zo moet de hervorming een aantal financieel pijnlijke situaties helpen vermijden die nu nog al te vaak voorkomen na een echtscheiding of het overlijden van een partner.

De nieuwe wet brengt onder meer aanpassingen aan in het stelsel van scheidingen van goederen. Momenteel kiezen mensen met een eigen zaak soms voor een zuivere scheiding van goederen, zodat hun partner voor schuldeisers buiten schot blijft als het met de zaak fout blijkt te gaan. Maar dat heeft ook negatieve gevolgen, bijvoorbeeld omdat de partner die de gezinstaken op zich nam na een echtscheiding met lege handen riskeert achter te blijven. Voortaan komen er meer mogelijkheden om die partner te beschermen.

- **Vrederechter wordt bevoegd voor geschillen tot 5.000 euro**

Vrederechters zullen vanaf 1 september geschillen met een waarde tot maximaal 5.000 euro kunnen behandelen, tegenover 2.500 euro nu. "De vrederechter wordt nog meer de nabijheidsrechter", is te horen op het kabinet van minister van Justitie Koen Geens. Zo zullen burgers zich minder snel naar de rechtbank van eerste aanleg moeten begeven, en kunnen ze in de plaats daarvan bij de vrederechter terecht.

◆ 2018: gemeenteraadsverkiezingen

Niet alleen het nieuwe schooljaar staat voor de deur, ook de lokale verkiezingen van 14 oktober naderen met rasse schreden, de verkiezingen van het beleidsniveau dat het dichtste bij jullie leerlingen staat. Het loont dus zeker de moeite om hiermee aan de slag te gaan in de klas. Misschien kan Debattle je daarbij helpen!

Debattle is een merk gegroeid vanuit de Vlaamse Vereniging voor Jeugddiensten (VVJ) en De Ambrassade. Het wil jongeren informeren, sensibiliseren en activeren richting gemeenteraadsverkiezingen.

Debattle biedt jongeren héél veel informatie en handvaten om met de lokale verkiezingen aan de slag te gaan. Spit de website van Debattle dus zeker eens helemaal uit. Je vindt er methodieken en gratis tools, maar ook brochures en een gezelschapsspel. Daarnaast wil Debattle zoveel mogelijk debatten tussen jongeren en politici op touw zetten.

Twee lesuren weiden aan de verkiezingen of een themadag op school? Haal het debattle-spel erbij en maak van jullie ideeën echte beleidsaanbevelingen. Nog op zoek naar een boeiende welkomstbrochure voor de derde graad? 'Jong Gespuis in het Gemeentehuis' is je ideale leesvoer. Zowel het spel als je brochure kan je zelf bestellen via de Debattle website.

www.debattle.be

Hoe train je leerlingen in burgerschapscompetenties?

Hoe maak je van de school een oefenplaats voor democratische cultuur? Dat wordt helder en concreet uitgelegd in '**Groeien in actief burgerschap. Samen leren samenleven**', de nieuwste GO! publicatie.

"Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap creëert dankzij deze publicatie een mijlpaal in burgerschapseducatie. Dit boek vormt een ideaal instrument om de blik van jongeren op onze huidige samenleving te openen. Het schrijft immers niet voor wat je moet,

maar tekent specifiek uit hoe je vanaf het 1e jaar van de 1e graad secundair systematisch en kritisch als actieve 21e-eeuwse burger kunt leren denken." (Dimokritos Kavadias, professor politieke wetenschappen VUB).

Actief burgerschap zit vervat in onze baseline samen leren samenleven, een engagement dat al onze leerkrachten, personeelsleden, bestuurders, jongeren en hun ouders aangaan. Wat ons allemaal verbindt, is dat we burgers zijn.

Actief burgerschap is wat het GO! verstaat onder neutraliteit, maar het kan niet bestaan zonder een kritische en onderzoekende houding en het participeren in de maatschappij. De recentste burgerschapsonderzoeken illustreren dat voor 21e-eeuwse burgers kennis over burgerschap alléén niet volstaat; ze moeten die kennis kunnen toepassen en daar hebben ze vaardigheden en attitudes voor nodig. Actieve burgers informeren zich, leren bij en stellen zich oprecht betrokken op tegenover anderen en hun omgeving.

In dit boek lees je hoe actief burgerschap in het curriculum op school er kan uitzien. In de wetenschappelijk onderbouwde en inclusieve leerlijn valt actief burgerschap uiteen in drie competenties: filosoferen, waardevorming en duurzaam samenleven. Deze competenties nemen over de graden heen toe in opbouwende beheersingsniveaus. Per competentie zijn er effectieve werkvormen uitgeschreven om uit te voeren in de klaspraktijk. Alle info via:

<https://www.politeia.be/nl-be/book/groeien-in-actief-burgerschap/16329.htm>

Het Nieuwsblad heeft een, beperkte, verkiezingstest on-line gezet, waar je via een aantal vragen een idee kunt vormen welke partij het best bij u past:

<https://www.nieuwsblad.be/stemcheck>

◆ Goedbetaalde jobs

Ben je aan het solliciteren voor je eerste job? Weet dan dat je startloon zowel afhangt van de studies die je hebt gedaan als van de sector waarin je aan de slag gaat.

Volgens het [Salariskompas](#)* van vacature.com en KU Leuven verdienen schoolverlaters die als bediende aan de slag gaan gemiddeld 2.348 euro bruto. Netto hou je daar naar schatting 1.675 euro van over. Al variëren de startlonen aardig naargelang het diploma. Heb je geen hogere studies gedaan, verwacht je dan aan een salaris van gemiddeld 2.073 euro bruto. Met een professionele bachelor mag je bij onderhandelingen streven naar een loon van minstens 2.234 euro als je het gemiddelde wil evenaren. Masters verdienen op hun beurt zo'n 2.579 euro bij de start van hun carrière.

TIP: Wil je met succes over je loon leren onderhandelen? [Lees even onze handige gratis gids](#)

Best betaalde sectoren

Het is waarschijnlijk geen verrassing: uit het Salariskompas blijkt dat starters met een universitair diploma in de gezondheidszorg het meeste verdienen. Heb je gestudeerd voor bijvoorbeeld dokter of tandarts, dan kan je rekenen op ongeveer 3.058 euro bruto. De chemie en farmaceutische industrie betalen schoolverlaters met een master gemiddeld 2.889 euro per maand. Ook met een diploma uit andere STEM-richtingen (science,

technology, engineering, mathematics) zit je goed, want de technologische industrie biedt starters zo'n 2.753 euro per maand.

Lees ook: [Hoeveel Belgen verdienen meer dan 2.100 euro netto?](#)

Top 10 hoogste startlonen per sector (master)

[Gezondheidszorg](#): 3.058 euro bruto
[Chemie & farmaceutische industrie](#): 2.889 euro bruto
[Elektronica & technologische industrie](#): 2.753 euro bruto
[Onderwijs, vorming & wetenschappelijk onderzoek](#): 2.752 euro bruto
[Land- en tuinbouw, veeteelt & visserij](#): 2.713 euro bruto
[Energie & milieu](#): 2.702 euro bruto

Overige industriële sectoren: 2.674 euro bruto

[Juridische dienstverlening, notariaat & advocatuur](#): 2.674 euro bruto
[Overheid](#): 2.657 euro bruto
[Productie van voeding en andere consumptiegoederen](#): 2.646 euro bruto

Slechtst betaalde sectoren

Een diploma in de richting sport, toerisme of recreatie biedt de kleinste kansen op een riant loon. Masters verdienen daarmee gemiddeld 2.203 euro bruto. Opvallend is dat professionele bachelors in die sectoren doorgaans een lager salaris hebben dan schoolverlaters zonder hoger diploma (2.051 euro vs. 2.128 euro). Zo zie je maar dat verder studeren niet altijd de garantie biedt op een hoger loon. Dat geldt bijvoorbeeld ook in de chemie en farmaceutische industrie waar je na je middelbare studies al 2.727 euro kan verdienen, terwijl bachelors gemiddeld 2.479 euro krijgen.

Top 10 laagste startlonen per sector (master)

[Toerisme, sport & recreatie](#): 2.203 euro bruto
[Human resources](#): 2.213 euro bruto
[Media, marketing & communicatie](#): 2.223 euro bruto

Overige diensten aan ondernemingen en particulieren: 2.347 euro bruto

[Klein- en groothandel](#): 2.392 euro bruto
[Textielindustrie en mode](#): 2.401 euro bruto
[Horeca](#): 2.415 euro bruto
[Logistiek, transport & distributie](#): 2.515 euro bruto
[Telecom, ICT & internet](#): 2.549 euro bruto
[Studiebureaus & engineering](#): 2.568 euro bruto

◆ **BeCode: gratis lessen**

BeCode, de codeerschool waar mensen gratis een opleiding tot webontwikkelaar kunnen volgen, zal binnenkort ook in Vlaanderen lessen aanbieden. Vanaf oktober vinden er opleidingen plaats in Genk en er zijn ook concrete plannen voor een uitbreiding richting Antwerpen, zo meldt Becode.

De doelstelling van Bencode is om mensen zonder enige voorkennis op zeven maanden tijd op te leiden tot webontwikkelaar. Tot nu toe vonden die gratis opleidingen enkel in Brussel en Charleroi plaats, maar in oktober wordt ook van start gegaan op de technologiecampus T2 in Genk. Daarnaast zijn er ook concrete plannen om voor het einde van dit jaar nog een opleiding op te starten in Antwerpen. Eerder was ook al aangekondigd dat ook in Luik dergelijke lessen opgestart worden.

"Door gemotiveerde mensen op te leiden tot decoder bezorgen we hen een betere toegang tot de arbeidsmarkt. Er is immers nood aan mensen met ICT-profielen", zegt Karen Boers, CEO van Bencode. "We zien dan ook dat tachtig procent van de afgestudeerden binnen de zes maanden een vaste job heeft gevonden binnen de sector."

De opleidingen in Genk zullen mee gefinancierd worden door het Europees Sociaal Fonds. Voor de opleidingen in Antwerpen wordt onder meer gerekend op steun van de Vlaamse arbeidsbemiddelaar VDAB. "Iemand die langdurig werkloos is, heeft natuurlijk geen geld op overschot voor die opleidingen. Voor de financiering van de opleidingen rekenen we daarom op steunen van de overheid en ondernemingen en op mecenaat", aldus Boers.

Wie wil leren coderen, op zoek is naar een stagiair die kan coderen of wil helpen door codeerles te geven, kan terecht op de website <https://www.bencode.org/>

◆ Politici blijven cumuleren

Na de schandalen rond Samusocial, Publifin en Publipart bekenden politici dat heel wat mandatarissen er betaalde postjes op nahielden waar ze nauwelijks iets voor moesten doen. Politieke partijen hebben dan ook honderden betaalde postjes geschraapt. Dat blijkt uit de mandatenlijst die in het Staatsblad is gepubliceerd.

Politici en hoge ambtenaren moeten elk jaar de lijst met hun mandaten en een vermogensaangifte indienen bij het Rekenhof. Die lijst verscheen in het Staatsblad. Daaruit blijkt dat bij de Vlamingen de Antwerpse N-VA-schepen Koen Kennis de meeste betaalde mandaten achter zijn naam heeft staan. In totaal oefent hij naast zijn mandaat van schepen in Antwerpen 36 mandaten uit, waarvan 18 betaald. Zo is hij voorzitter van PMV en is hij bestuurder bij tal van intercommunales zoals FINEA, IMEA, Integan, de haven van Antwerpen, Telenet Vlaanderen...

Franstalig België telt mandatarissen met nog meer betaalde postjes. Op nummer 1 staat Eliane Daels, schepen voor de PS in Evere, met 29 betaalde mandaten. Daarna komt Koen Kennis. Nog in de top 10 staan Martine De Regge, schepen voor de sp.a in Gent, Pablo Anny, schepen voor de sp.a in Brugge, Marc De Pauw, Open VLD-burgemeester in Destelbergen en Lies Laridon, CD&V-burgemeester in Diksmuide.

6.290 mandatarissen bekleden een politieke functie, zo blijkt uit de jaarlijkse studie van de gespecialiseerde website Cumuleo naar het cumuleren van mandaten. Eén van de politici die vorig jaar noch een mandatenlijst, noch een vermogensaangifte indienden, is de in opspraak geraakte Pascale Peraïta (ex-PS), de voormalige voorzitter van het Brusselse OCMW en gewezen directrice van de Brusselse daklozenorganisatie Samusocial.

Wat het aantal bezoldigde mandaten betreft, is er geen significant verschil. Uitgesplitst per partij worden de meeste mandaten gecumuleerd bij de PS (8,13), de MR (7,52), SP.A (7,19),

het CDH (7,18) en DéFI (6,82). De SP.A voert de ranglijst aan van de partijen waar de meeste bezoldigde mandaten worden gecumuleerd (3,75), voor de PS (3,67), de MR (3,63), DéFI (3,60) en Open VLD (3,56).

Op het provinciale niveau wordt het meest gecumuleerd. Provinciaal gedeputeerden oefenen gelijktijdig gemiddeld 20,65 mandaten, functies en beroepen uit, waarvan de meeste onbezoldigd (gemiddeld 14,84). Burgemeesters cumuleren gemiddeld 8,94 mandaten (4,2 bezoldigd en 4,76 onbezoldigd), schepenen gemiddeld 6,42 mandaten (3,05 bezoldigd en 3,37 onbezoldigd). Bron: De Tijd en Knack

In totaal telt Cumuleo 145 inbreuken op de aangifte van mandaten, of 21 meer dan in 2016. Het aantal inbreuken op de aangifte van vermogen steeg van 48 naar 72.

<https://www.cumuleo.be/nl/>

BOEKEN

◆ Lessen in orde

Mobieltjes in de klas, snel afgeleide leerlingen, toenemende diversiteit in klassamenstellingen door de Wet Passend Onderwijs - orde houden in deze omstandigheden is voor veel leraren een steeds lastigere opgave. Lessen in orde geeft niet alleen handvatten voor hoe je rust creëert in de klas, maar gaat verder en beantwoordt ook de essentiële vraag: 'Hoe creëer ik samen met collega's een plezierig leer- en leefklimaat in de klas, en in de hele school.' Een voorwaarde voor een veilige op groei gerichte omgeving.

De methodiek van Lessen in orde is op vijf niveaus uitgewerkt: het niveau van de klas, van de school, van de individuele leraar, van de individuele leerling en van de ouders. Het boek biedt (aankomende) leraren concrete instrumenten om goed met leerlingen te werken.

Ook bevat het praktische tips om een goede band met (een groep) leerlingen op te bouwen om effectief in te grijpen bij ordeverstoringen. Verder is er onder meer aandacht voor zorgleerlingen en het sturen van groepsprocessen. Tevens worden er handreikingen gegeven hoe leraren hun aanpak op die van elkaar kunnen afstemmen.

Lessen in orde is een praktijkboek met veel voorbeelden van ervaringen. De uitgebreide website bij het boek biedt video's, opdrachten, verdieping en hulpdocumenten.

Extra boeken over onderwijs:

<https://www.epo.be/nl/185-specifieke-lerarenopleiding>

◆ Menselijke grondstof

Herman Loos (37) gaf les aan de universiteit van Leuven toen hij in 2011 besloot om uit de ratrace te stappen en met zijn vrouw naar Zuid-Frankrijk te verkassen, op zoek naar een rustiger, beter leven. Maar ook daar moest er brood op de plank en dat was de start van een bijwijken hallucinante zoektocht naar werk. Zo belandde hij tussen de 'werkende armen' op de bodem van de arbeidsmarkt. Loos werkte als podiumbouwer, elektricien, wijnranksnoeier, eendenpluimer, plamuurder, rekkenvuller, dozenplooiër, rammaseur van kippen en telefonist in een callcenter.

Hij werd deel van het leger wanhopigen die worden uitgebuit in onderbetaalde, geestdodende en vaak letterlijk vieze baantjes. En die moeten leven met dagcontracten, permanente onzekerheid en immense prestatiedruk.

Na zeven jaar keerde hij naar België terug en schreef over zijn ervaringen het boek *Menselijke grondstof - Over leven op de bodem van de Europese arbeidsmarkt*. Het biedt een pijnlijke analyse van een ontsporend economisch systeem.

Loos: 'De middenklasse met een reguliere baan heeft makkelijk praten dat een deel van de werkende bevolking nu eenmaal klotejobs moet doen om de economie draaiende te houden. De boodschap van mijn boek is dat we collectief veel ernstiger moeten nadenken over de ellende die we mensen aandoen met die zogenaamde flexibele, tijdelijke baantjes voor nauwelijks het minimumloon. We offeren mensen gewoon op aan dat systeem.'

Menselijke grondstof: Over leven op de bodem van de Europese arbeidsmarkt van Herman Loos is uitgegeven bij Epo, 9789462671447, 192 bladzijden.

Bron: Knack

◆ Mazzel tov

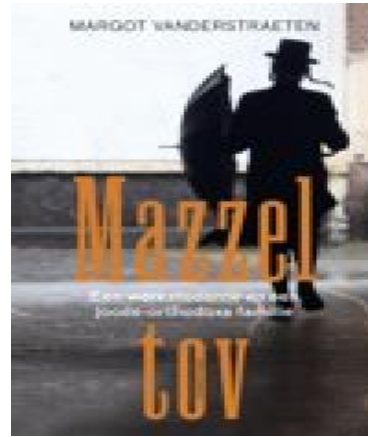
Mijn leven als werkstudente bij een Orthodox-joodse familie.

Zes jaar lang begeleidde Margot Vanderstraeten de kinderen van de Schneiders bij hun huiswerk. Via dochter Elzira en zoon Jakov krijgt ze geleidelijk aan toegang tot de gesloten joods-orthodoxe wereld van dit Antwerpse gezin. Hier heersen religieuze wetten en eeuwenoude tradities die de Vlaamse studente maar moeilijk kan rijmen met de tijd: de jaren negentig.

De joodse familie raakt bekneeld tussen traditie en het moderne leven. Dat de werkstudente bijvoorbeeld ongehuwd samenwoont met haar Iraanse vriend wekt achterdocht. Gaandeweg winnen – aan beide zijden – respect, nieuwsgierigheid en humor het van verontwaardiging en verwerping.

Als de kinderen afgestudeerd zijn zal Vanderstraeten ze jaren later in Israël en New York bezoeken. Mazzel tov is een meeslepend en confronterend verhaal over opgroeiende kinderen in een modern-orthodox joods milieu, gezien door de ogen van een nietjoodse jonge vrouw. Mazzel tov biedt een uniek inkijkje in de onbekende wereld van de ander, die vlakbij woont.

Margot Vanderstraeten is schrijfster en journalist. Ze publiceerde al vier romans. Mazzel tov is haar eerste non-fictieverhaal.

◆ The Future of Global Economy

De crisis van 2008 was enorm schrikken, maar is er iets veranderd sindsdien? Gedragen de financiële instituten zich beter dan voorheen en liggen de plannen klaar voor een betere toekomst? Tijdens Brainwash gaan drie gerenommeerde en kritische denkers in gesprek over de wereldeconomie van de toekomst. Hoogleraar Finance and Economics Anat Admati, financieel geograaf Ewald Engelen en politiek filosoof Haroon Sheikh buigen zich over de houdbaarheid van de Europese economie ten tijde van Brexit, de gevolgen van Trumps verdeel en heers beleid, de opkomst van het Oosten en de mondiale kloof tussen de financiële en de werkende klasse. Een programma voor realisten en visionairen.

Stanford-professor Anat Admati vecht sinds de financiële crisis tegen de macht van de banken. Ze begon als irritante luis in de pels, maar wist uiteindelijk aan tafel aan te schuiven bij zowel president Obama als de Amerikaanse Senaat. Haar voornaamste punt? Dat we niet moeten kijken naar wat banken met geld doen, maar waar ze hun geld vandaan halen. Zolang we banken toestemming blijven geven om met vrijwel 100% geleend geld te speculeren blijven ze de economie telkens weer het ravijn in storten.

Bron: Brainwash, lezing: <https://brainwashfestival.nl/special/the-future-global-economy/>

◆ Don Quichot

Als er iets is waar de vernuftige edelman Don Quichot van La Mancha een hekel aan heeft, dan is dat de leugen, het grote wapen van bedriegers en andere laaghartigen die weduwen, wezen en andere kwetsbare mensen op deze aarde bedreigen.

Vroeger, zegt Quichot, was er ridderlijkheid: 'Bedrog, leugens of kwaadaardigheid hadden toen nog geen vat op waarheid en oprechtheid.'

Het is de taak van de ridder om de leugens te ontmaskeren.

Op zijn queeste naar gerechtigheid en waarheid is hij vertrokken van de ridderlijkheid.

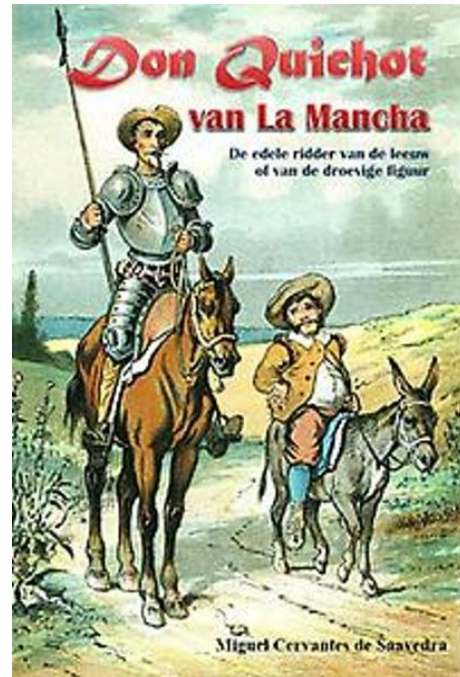
Maar op zijn zoektocht naar waarheid, oprechtheid en gerechtigheid botst hij constant op bedrog en leugens.

Bedrog, leugens en kwaadaardigheid hebben vat hebben gekregen op waarheid en oprechtheid. Ook nu zit de wereld vol corruptie.

Als je het beroemde verhaal zo leest — dat Miguel de Cervantes begin zeventiende eeuw schreef — dan is het net of Don Quichot het over onze eigen tijd heeft. De tijd van het fake-news van Donald Trump.

De glorie van Quichot is dat hij gelooft in waarheid — door in de leugen te leven. Uiteindelijk is dit geen dilemma, maar een noodzakelijke paradox voor mensen die ergens in geloven. Die idealistisch zijn, niet door zich te verliezen in sprookjes (want dát doet ook Quichot niet — die is actief, hij gaat de wijde wereld in en strijdt tegen onrecht). Maar via ridderlijkheid: waarachtig leven met behulp van fictie. Quichot laat zien dat het kan.

Het wereldberoemde verhaal van de dolende ridder Don Quichot, met zijn schildjongen Sancho Panza, lijkt een waarschuwing tegen het te veel lezen van fantasierijke verhalen. De zwakkere geesten in onze samenleving zouden er zich niet van kunnen distantiëren en allerlei gekke dingen uit gaan halen, in de veronderstelling dat de fantasieën tot leven zijn gekomen. Helaas zien we dat tegenwoordig ook ontstaan door het kijken naar films die bijvoorbeeld te gewelddadig zijn, of computerspellen die de zwakke broeders (en zusters) aanzetten tot de meest afschuwelijke dingen, terwijl ze de gedachte hebben dat het bij een soort spel hoort. Maar, wat is het verhaal van de dolende ridder dan toch heerlijk onschuldig en wat een genot om het te lezen. Het originele boek is in een modernere toon gezet en tevens verrijkt met een aantal prachtige illustraties.

<https://www.brainwash.nl/bijdrage/hoe-je-de-waarheid-in-stand-houdt-door-in-de-leugente-leven>

ANTIPESTTEAM

♦ Misbruik in scholen VS

In de VS is een rapport vrijgegeven waaruit blijkt dat 301 priesters in Pennsylvania jarenlang meer dan 1.000 kinderen hebben misbruikt en 99 onder hen zich schuldig maakten aan het maken van kinderporno.

Niet minder dan 100.000 kinderen – en waarschijnlijk zelfs dubbel zo veel- zijn op een of andere manier door katholieke priesters misbruikt. Dat komt overeen met 9 procent van het totale aantal priesters, en niet de 1% waarover het Vaticaan altijd spreekt, schreef de Australische mensenrechtenactivist en advocaat Geoffrey Robertson QC in 2010 in zijn boek 'The Case of the Pope: Vatican Accountability for Human Rights Abuse'.

De afgelopen vijf jaar hebben vele katholieken in paus Franciscus dan ook een figuur gezien die de kerk kon moderniseren en haar kon helpen haar geloofwaardigheid te herwinnen.

Maar de manier waarop hij met dit misbruik is omgegaan laat volgens velen te wensen over. Buitenstaanders schrijven dit gedeeltelijk toe aan zijn leerproces, maar vooral aan de notoire 'cultuur van verzet' die binnen de kerk bestaat tegen elke verandering.

Analisten die de problematiek op vlak van seksueel misbruik binnen de kerk hebben bestudeerd, herhalen dat het Vaticaan niet de nodige stappen heeft ondernomen om nieuwe schandalen te voorkomen. Dat zet het reeds verzwakte morele gezag van de kerk steeds verder onder druk.

Het Vaticaan slaagt er maar niet in een einde te maken aan de aanhoudende golf van seksueel misbruik binnen de Katholieke Kerk. Paus Franciscus wordt volgens waarnemers geconfronteerd met de grootste crisis uit zijn pausdom.

Lees verder via:

<https://nl.express.live/2018/08/14/de-katholieke-kerk-de-beerput-raakt-maar-niet-geledigd>

◆ Te veel lawaai op de werkvloer

Het open kantoor is ontworpen om de samenwerking tussen collega's te vergroten. Maar uit nieuw onderzoek van Oxford Economics, in opdracht van Plantronics, blijkt dat geluidsoverlast in het open kantoor epidemische niveaus bereikt. In vergelijking met het onderzoek uit 2015 blijkt bovendien dat de omstandigheden sindsdien flink verslechterd zijn.

Oxford Economics interviewde in 2018 zo'n 500 senior executives en medewerkers die geen managersfunctie hebben uit verschillende landen, sectoren en beroepsgroepen. Het onderzoek omvatte ook gedetailleerde interviews met leidinggevendenden die stappen ondernemen om de uitdagingen qua samenwerken en productiviteit aan te pakken.

Omstandigheden in open kantoren verslechteren dramatisch

De meerderheid van de leidinggevendenden en medewerkers geeft aan dat er bijna constant geluid op de werkvloer is, en dat een stilleruimte ontbreekt voor vergaderingen en het uitvoeren van geconcentreerd werk. In vergelijking met drie jaar geleden zijn de omstandigheden sterk verslechterd, en de managers ervaren de problemen anders: Slechts 1% van de werknemers (tegen 20% in 2015) zegt dat ze zich kunnen afschermen van afleidingen op kantoor en zich kunnen concentreren zonder extra maatregelen te nemen. 54% van de managers denkt dat hun medewerkers over de middelen beschikken die ze nodig hebben om lawaai en afleiding op kantoor te verminderen, maar slechts 29% van de werknemers is het daarmee eens (tegen 41% in 2015).

75% van de medewerkers zegt dat ze naar buiten moeten lopen om zich te kunnen concentreren en 32% gebruikt een headset om afleiding tegen te gaan. Diegenen die in de meeste luidruchtige kantooromgevingen werken, zullen naar alle waarschijnlijkheid hun baan in de komende zes maanden opzeggen.

De resultaten suggereren dat lawaai en afleiding van invloed zijn op het welzijn, de productiviteit en zelfs de financiële prestatie van werknemers. Verder zijn de inspanningen van managers niet voldoende om het probleem aan te pakken: 63% van de werknemers zegt dat er geen stilleruimten zijn om geconcentreerd werk te verrichten en dat heeft een negatief effect op de productiviteit, tevredenheid en gezondheid.

96% van de leidinggevenden vindt dat productiviteit van werknemers een cruciaal onderdeel is van de financiële prestaties, alhoewel maar slechts 40% het verband tussen lawaai, afleiding en productiviteit begrijpt.

Slechts 6% van de leidinggevenden geeft aan dat ze hun kantoor hebben uitgerust met zaken die het geluid verminderen.

Het onderzoek toont tenslotte een correlatie aan tussen de omzetgroei van bedrijven en hoe zij hun werkomgeving benaderen. Meer dan driekwart van de goed presterende bedrijven (omzetgroei van meer dan 10% en minder verloop) meldt dat kantoorontwerp en het verminderen van geluidsoverlast belangrijk zijn voor hun financiële prestaties. Diezelfde bedrijven reageren proactief op de geluidsepidemie op kantoor, en verder zeggen zij: Werknemers eerder te voorzien van hulpmiddelen om geluid te elimineren en van stilleruimten voor concentratiewerk.

Minder snel dat sommige werknemers een lawaaierige omgeving energiek vinden (28% tegen 50% van andere bedrijven).

De resultaten van dit jaar zijn veelzeggend: slechte kantoren bieden mogelijk algehele kostenbesparingen, maar ze eisen wel degelijk een negatieve invloed op onze productiviteit en welzijn. Bron: Jobat

◆ Haatzaaien of samenleven

In Brainwash Zomerradio van Human interviewt presentator Floortje Smit denkers aan de hand van muziek. Abram de Swaan is emeritus-universiteitshoogleraar sociale wetenschap aan de Universiteit van Amsterdam. Officieel is hij al tien jaar met pensioen, maar in een maatschappij die zo in beweging is, trekt hij zich daar niets van aan. En dus mengt hij zich ook in de discussie over minister van Buitenlandse Zaken Stef Blok.

Er is geweldige verontwaardiging over wat minister Stef Blok heeft gezegd. Een bijna heilige verontwaardiging, alsof wij in Nederland de kerk van het multiculturalisme zijn, en deze man heeft gevloekt in de kerk. Dat vind ik vervelend, omdat het een vrij feitelijke discussie zou moeten zijn hoe wij moeten samenleven, wat nog zo eenvoudig niet is. Blok denkt dat groepen heel moeilijk met elkaar kunnen samenleven. 'Noem mij een voorbeeld, van een multi-etnische of multiculturele samenleving, waar de oorspronkelijke bevolking nog woont. (...) En waar een vreedzaam samenlevingsverband is. Ik ken hem niet', zei hij. Toch is een van de eerste dingen die je kunt zeggen dat het niet alleen vaak heel goed gaat, maar ook dat het niet zo makkelijk is om over groepen te praten, want die groepen máken elkaar.

Blok gaf het voorbeeld van Rwanda. 'Ik kan het verschil tussen een Hutu en een Tutsi niet zien. Ook niet tussen een sjiit en een soenniet. Ze kunnen het helaas zelf wel,' zei hij. Maar wat grappig is, is dat Hutu's en Tutsi's dezelfde taal spraken, hetzelfde verleden en dezelfde cultuur hadden, en ze allemaal katholiek en zwart waren. Met de komst van het kolonialisme, eerst de Duitsers en daarna de Belgen, zijn zij de clans van voornamelijk herders en boeren door een heel nieuwe, moderne bril gaan lezen, namelijk de rassenkunde. Dat was destijds heel verlicht en modern. Zij hebben daar verschillende rassen van geprobeerd te maken, en dat is tot op zekere hoogte gelukt. Dat is wat je noemt, een sociale constructie.

Een tegenvoorbeeld: Nederland, wat zo homogeen leek. Rond 1950 was er een strijd tussen katholieken en protestanten, die zo hoog opliep, dat als je als katholiek lid werd van de

socialistische vakbond (NVV), dan werd je geëxcommuniceerd. Een ergere straf bestaat er in de kerk niet. De protestanten dachten dat heel Nederland binnen afzienbare tijd katholiek zou zijn, omdat katholieken zich sneller voortplantten. Daarom riep de voorman van de protestanten, Kornelis Miskotte van de Vrije Universiteit (VU), zijn aanhang op om...

Lees verder via:

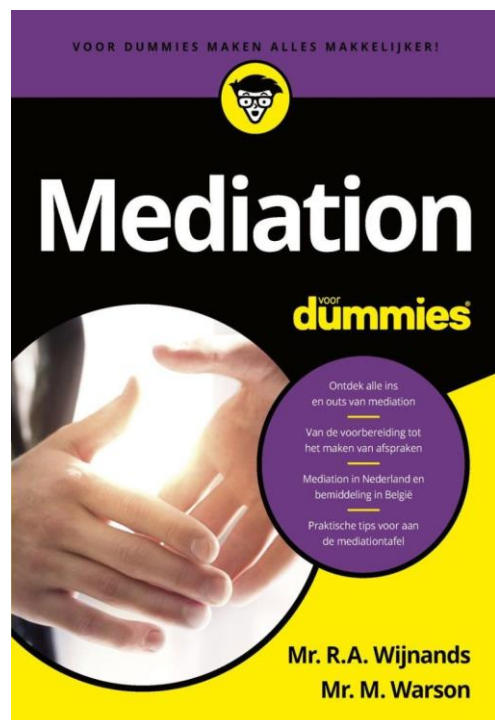
<https://www.brainwash.nl/bijdrage/stef-blok-haatzaaien-is-makkelijk-samenleven-nog-niet-zo-eenvoudig>

◆ Bemiddelen voor dummies

Er is meer en meer aandacht voor bemiddeling als alternatief voor conflictoplossing. Getuige hiervan het nieuwe boek Mediation voor dummies van Wijnands en Warson, allebei advocaten en erkende bemiddelaars.

Met dit boek willen zij geïnteresseerden inlichten wat bemiddeling is en hoe het werkt. “Wij hopen een handreiking te bieden aan iedereen die vroeg of laat kiest om zijn conflict op te lossen door bemiddeling. Want vaak bellen mensen, maar hebben ze zelf nog geen idee wat het is”, vertellen de auteurs.

Van uit hun ervaring weten zij uiteraard welke vragen (kunnen) leven bij mensen die bemiddeling overwegen. Die praktische invalshoek is de sterkte van het boek. Daarin belichten Régis Wijnands en Michaël Warson aspecten, die niet of minder door andere boeken zijn behandeld.

Bij bemiddeling helpt een derde twee of meer partijen een voor hen aanvaardbare oplossing te vinden voor een conflict. Dit is nodig als de communicatie verstoord is. Het is dan de rol van de bemiddelaar het gesprek te vergemakkelijken en te begeleiden.

De betrokkenen nemen vrijwillig deel en bepalen uiteindelijk zelf de inhoudelijke oplossing. Zelfbeschikking is een belangrijk kenmerk. De auteurs beklemtonen dit: “Partijen komen bij de bemiddelaar aan tafel als eigenaar van een conflict en moeten na enkele bijeenkomsten diezelfde tafel verlaten met het gevoel dat zij zelf eigenaar gebleven zijn van hun eigen oplossing.” Dit verschilt met een rechtszaak waar de rechter uiteindelijk de oplossing bepaalt, op basis van wat de wetgeving hem voorschrijft.

Het werk beschrijft bijvoorbeeld hoe een partij het initiatief voor bemiddeling kan nemen en dus hoe de eerste stappen in de praktijk verlopen. “Het komt zelden voor dat partijen tegelijkertijd contact zoeken met een bemiddelaar. Vaak belt één der partijen als eerste op. Die weet dan vaak nog niet of de andere open zou staan voor bemiddeling, maar vertelt wat het conflict is en geeft de behoefte aan dat dit opgelost moet worden.”, getuigen de auteurs.

Vervolgens kan de bemiddelaar contact zoeken met de andere partij. Het is echter ook mogelijk en soms te verkiezen dat de betrokkene dit zelf doet. De andere kan zich anders overvallen voelen door een telefoontje van de bemiddelaar.

Hoe dan ook dienen beide partijen daarna goed geïnformeerd te worden. Want zij “moeten weten waar ze aan toe zijn als zij de eerste keer plaatsnemen aan de bemiddelingstafel.”, noteren de auteurs. Daarin heeft de bemiddelaar een rol. Pas dan kan hij de bereidheid bij partijen deel te nemen aan een bemiddeling toetsen. Goed om te weten is dat het verschil in bereidheid geen reden is om niet met bemiddeling te starten.

Alles waar men een conflict over kan hebben, kan reden zijn een bemiddelaar in te schakelen.

Met de juridische achtergrond van de auteurs hebben zij natuurlijk een goed zicht op de plaats van bemiddeling binnen de rechtspraak in Nederland en België. Een aantal hoofdstukken zijn er aan gewijd. Wijnands en Warson onderstrepen daarbij uitdrukkelijk de voordelen. We overlopen ze:

“Het geschil wordt vaak niet opgelost door een uitspraak van een rechter omdat het niet gaat om het juridisch gelijk. Zo krijg je uiteindelijk een uitspraak die niet in staat blijkt het hele conflict op te lossen. Want die uitspraak op zich verandert niets aan de manier waarop je met de andere partij omgaat.”, leggen de auteurs uit. Erger nog: de stap zelf naar de rechtbank kan de relatie tussen de partijen zo ernstig verstoren dat ze niet meer verder kunnen samenwerken. Bij bemiddeling treedt er geen verdere onnodige beschadiging van de relatie op. In tegendeel het laat ruimte om aan een verbetering te werken, wat een deel van een mogelijke oplossing kan zijn.

Gerechtigde procedures kunnen een lange doorlooptijd hebben. Bovendien zijn de uitspraken onvoorspelbaar en kunnen procedurekwesties de voortgang van een proces blokkeren. Het komt volgens de auteurs niet zelden voor dat een rechter een vonnis uitspreekt waar beide partijen niet mee geholpen zijn, omdat de uitvoering in de praktijk simpelweg niet mogelijk blijkt. “Bemiddeling is een beter alternatief voor het vinden van werkbare oplossingen.”, stellen de auteurs. Daarbij komt nog dat één rechter niet kan oordelen over problemen die rechtsdomeinen overschrijden, omdat hij enkel kan oordelen binnen zijn bevoegdheid. “Procederen kost niet alleen tijd en geld, maar zeker ook veel negatieve energie die je liever aan andere dingen zou besteden.

Tenslotte blijkt dat bemiddeling echt helpt om herhaling van daders (recidive) tegen te gaan.

Verder blijkt dat bemiddeling de gang naar de rechtbank niet uitsluit. Als het niet tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing leidt, kunnen zij alsnog naar de rechtbank voor de punten waarover geen overeenstemming is bereikt. Opmerkelijk is dat bemiddeling zelf in ernstige gevallen naast een rechtszaak kan. Zo kan in strafzaken herstelbemiddeling plaatsvinden als er zowel bij de dader als het slachtoffer behoefte bestaat om uit te spreken wat er is gebeurd.

Titel: Mediation voor dummies

Auteur: Wijnands Régis en Warson Michaël

Uitgever: BBNC Uitgevers

◆ Antipestprijs

Het ANTIPESTTEAM heeft voor de zevende keer de “Boterhammen met KAKtussen”-prijs toegekend.

Waar de meeste prijzen een initiatief willen belonen dat wezenlijk heeft bijgedragen voor het stoppen van pesterijen wordt deze prijs gegeven aan een persoon of een groepering die, volgens het Antipestteam, te weinig heeft bijgedragen om pesterijen te voorkomen. Deze prijs is jaarlijks en hij wordt op 1 september toegekend. Met dit initiatief wil het APT personen of instellingen, zoals scholen of bedrijven, aansporen tot het effectief beteugelen of doen verdwijnen van pestgedrag.

Voor dit jaar waren er drie genomineerden:

- Lieven Bouve, het hoofd van het katholiek onderwijs, omdat hij geen duidelijk plan heeft om pesten te voorkomen.
- Hilde Crevits, Minister van Onderwijs, omdat het nu toch wel blijkt dat haar beleid te slap is om alle problemen in het onderwijs kordaat op te lossen. Slechte werkomstandigheden, burn-out en te weinig maatregelen tegen pesterijen blijven aanwezig in het onderwijs.
- Koen Geens, Minister van Justitie, werd genomineerd omdat de wetgeving rond pesten te theoretisch is en in de praktijk te weinig concrete resultaten oplevert.

De laureaat van 2018 werd dit jaar opnieuw Minister van Justitie Koen Geens. Hij ontvangt dan ook de zevende “Boterhammen met KAKtussen”-prijs. De jury was van mening dat hij te weinig inspanningen levert om pesterijen te voorkomen en omdat de pestwetgeving ernstig te wensen over laat. Slechts 1% van de pesters wordt via de rechtbank daadwerkelijk bestraft. In de wetgeving heeft men het wel steeds over preventie, overleg, bemiddeling en oplossingen zoeken, maar in de praktijk komt daar niet veel van terecht. Daarnaast wordt de gewone burger gepest omdat Geens er niet in slaagt Justitie behoorlijk te hervormen zodat er in België geen enkele garantie is op een vlug en eerlijk proces. De huidige hervormingen hebben het systeem nog problematischer gemaakt zodat een gewone burger nog moeilijker zijn rechten kan verdedigen via de rechtbank. Daarbij is de werking van Justitie, volgens het APT, nog altijd een “corrupte knoeiboel” en klassejustitie.

Rechtszaken die je op 10 dagen kunt oplossen duren soms 10 jaar of langer of laat men bewust verjaren.

Laureaten van de “Boterhammen met KAKtussen”
in het jaar:

2012 Minister van Onderwijs Pascal Smet

2013 Mieke Van Hecke, toen nog directeur-generaal van het VSKO

2014 Raymonda Verdyck, afgevaardigd bestuurder van het GO!, Gemeenschapsonderwijs

2015 Minister van Justitie Koen Geens

2016 Minister van Justitie Koen Geens

2017 Minister van Justitie Koen Geens

2018 Minister van Justitie Koen Geens

Minister Geens kan zijn prijs, die bestaat uit wat boterhammen met choco en 4 potten cactussen, opvragen via de site waarna ze aan hem persoonlijk bezorgd worden.

SEPTEMBERPROMOTIE

4 maanden gratis lidmaatschap voor nieuwe leden.

Vanaf 01 september 2018 begint Neutr-On het veertiende werkjaar. September is traditioneel onze promotiemaand voor nieuwe leden. Wie nu lid wordt, vanaf 1 september 2018, blijft lid tot 01 januari 2020. Het voordeel voor het nieuwe lid is dus 4 maanden gratis lidmaatschap. Vanaf 1 oktober 3 maanden, vanaf 1 november 2 maanden, enz. Deze promotieactie is alleen geldig als u lid wordt voor minstens een volledig jaar. De actie eindigt eind december 2018.

Wij proberen al jaren de bijdrage zo minimaal mogelijk te houden. Neutr-On is dan ook de goedkoopste vakbond van het land en veel goedkoper dan de andere vakbonden. Door de gelijkschakeling van het arbeiders- en bediendenstatuut betalen ALLE leden dezelfde bijdrage.

Er zijn drie mogelijkheden om uw bijdrage te betalen:

- Ofwel betaalt u 120 euro voor 2 jaar. De vakbondspremie van het eerste jaar dient dan als lidgeld van het tweede jaar.
- Of u betaalt 65 euro per jaar. Hier is de vakbondspremie ook al afgetrokken. (Wat minder administratief werk meebrengt.)
- Kaderleden, directeurs, e.d. betalen 150 euro per jaar of 15 euro per maand. (Hier is de vakbondspremie ook al afgetrokken.)

Nieuwe leden kunnen zich inschrijven via het inschrijvingsformulier op de site, waarna u info ontvangt. Vul dan het formulier "doorlopende opdracht" in en geef het aan uw bank of regel die opdracht via PC-banking. (Deze actie geldt niet voor nieuwe leden die werkloos zijn.) Studenten kunnen zich gratis inschrijven) Gepensioneerden betalen 25 euro per jaar. Betaal per overschrijving op rekeningnummer BE51001235883262, met vermelding: lidgeld Neutr-On / Vakbond.

Inschrijven kan via volgende link op de website: <http://www.neutr-on.be/lidgeld>

Dit is een ideaal moment om collega's, familie, vrienden en kennissen lid te maken.

Voor de volledige informatie zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Gelieve deze nieuwsbrief naar al uw geledingen, familie, vrienden en kennissen te zenden.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen, kan zich op eenvoudig verzoek uitschrijven of via de website. Volgende Nieuwsbrieven worden via MailChimp verstuurd, zo kunt u zich gemakkelijk in- of uitschrijven.